

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2564

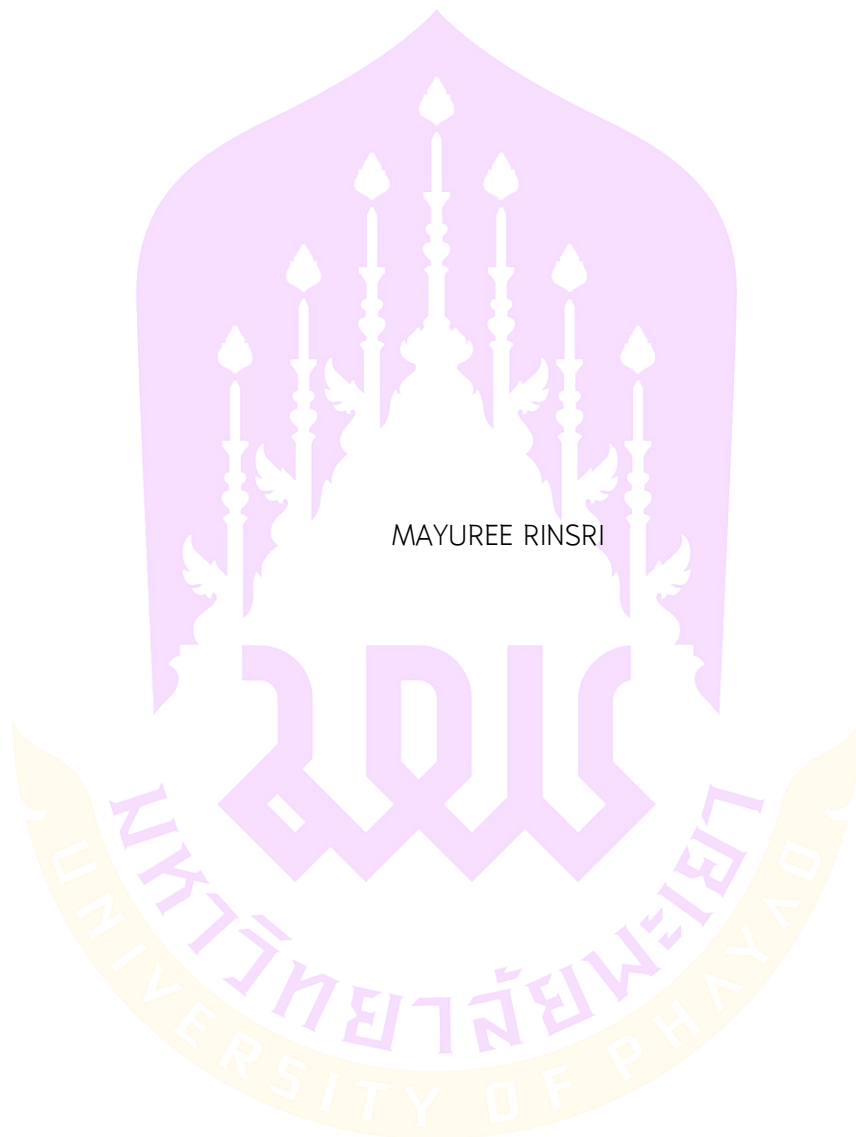
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มิถุนายน 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE ACADEMIC ADMINISTRATION OF SMALL SCHOOLS UNDER
LAMPANG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

June 2021

Copyright 2021 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ของ มยุรี รินศรี

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุชา กอนพวง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้ำฝน กันมา)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัถ)

เรื่อง:	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	มยุรี รินศรี, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2563
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ
คำสำคัญ:	การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนขนาดเล็ก

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ของผู้บริหารโรงเรียน และครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 175 คน โดยระบุนขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตาราง เศรษฐี และมอร์แกน เลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องได้เท่ากับ 1.00 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติ (F-test หรือ One Way ANOVA) ในประสบการณ์ เมื่อพบความแตกต่างกันทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ (Scheffe's Method) จากผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) จากผลการเปรียบเทียบของผู้บริหารโรงเรียน และครู จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันทุกด้าน และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ควรกำหนดแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ พัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ไปทิศทางเดียวกัน การสนับสนุนส่งเสริมการบริหารงานวิชาการจากภาคีเครือข่าย

Title: THE ACADEMIC ADMINISTRATION OF SMALL SCHOOLS UNDER
LAMPANG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

Author: Mayuree Rinsri, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao,
2020

Advisor: Assistant Professor Dr. Sunthon Khlal um

Keywords: Academic administration, Small schools

ABSTRACT

This study aims to 1) to study the academic administration of small schools under Lampang primary educational service area office 3, 2) to compare the academic administration of small schools under Lampang primary educational service area office 3, and 3) suggestions the academic administration of small schools under Lampang primary educational service area office 3. The samples group used school administrators and teachers under Lampang primary educational service area office 3, total 175 persons. by specifying the size of the sample by opening the Crazy and Morgan tables were selected by simple random sampling by using the drawing method. The instrument used in the research was a check list and a questionnaire with 5 levels of rating scale with the IOC of 1.00 and the reliability of the questionnaire 0.99. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, F-Test or One-way Anova, and used the Scheffe's Method by pairwise analysis when the differences were found. The results of the research showed that 1) the academic administration of small schools under Lampang primary educational service area office 3, in the overall was entirely high level. 2) From the result of school administrators and teachers the comparison by education level and experience, there was no significant difference in all aspects. When considering from each aspect, have a statistically significant difference at .05 level including the curriculum development of educational institutions research to improve the quality of education and supporting about academic for individuals, families, organizations, agencies and other institutions. 3) The Suggestions of the academic administration for small schools as following a systematic action plan should be established, the develop plan should be in the same direction, supporting and promoting academic administration from network partners.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอิง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่งจนวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บูรณะชาติ, นายถาวร เกษณา และนายเสวก จัดสวย ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ สมาชิกทุกคนในครอบครัว และผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดมา จนทำให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากวิจัยฉบับนี้ ขอน้อมเป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อคุณแม่ ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

มยุรี รินศรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิด ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
สรุปกรอบแนวคิด	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	52

การวิเคราะห์ข้อมูล	53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ตอนที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	57
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 12 ด้าน	59
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาข้อมูลของแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะที่ เป็นประโยชน์ของผู้บริหารและครู เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	78
บทที่ 5 บทสรุป	84
สรุปผลการวิจัย	84
อภิปรายผลการวิจัย	95
ข้อเสนอแนะ	108
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	117
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	118
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	119
ภาคผนวก ค การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	133
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability)	145
ประวัติผู้วิจัย	157

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์.....	21
ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่ง	57
ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	58
ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ประสบการณ์.....	58
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร งานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 12 ด้าน.....	59
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร งานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	60
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร งานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้.....	61
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร งานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการวัดผล และประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน	62
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร งานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	63
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร งานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	64

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร งาน วิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้.....	65
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร งาน วิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการนิเทศ การศึกษา.....	66
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร งาน วิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการแนะแนว การศึกษา.....	67
ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร งาน วิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	68
ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร งาน วิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการส่งเสริม ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม	69
ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร งาน วิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการประสาน ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา	70
ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร งาน วิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการส่งเสริมและ สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	71
ตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา	72
ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตาม ประสบการณ์.....	74

ตาราง 20 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe')
 ทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ 76

ตาราง 21 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe')
 ทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตาม
 ประสบการณ์..... 77

ตาราง 22 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe')
 ทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั
 องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ 77

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	48
--------------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา การพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้คนไทยได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกันทางการศึกษาพัฒนาคนได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) โดยกำหนดให้สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้มีคุณสมบัติ มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ส่งเสริมประสิทธิผลของโรงเรียนให้ดี เพื่อส่งผลที่ดีต่อตัวของผู้เรียน ดังในหมวด 4 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรา 23 การจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม การเรียนรู้แบบบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับสถานศึกษาในเรื่องความรู้เกี่ยวกับตนเอง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม กีฬา ภูมิปัญญา คณิตศาสตร์ ภาษา การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข เป็นต้น ในมาตรา 37 การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงระดับของการศึกษา จำนวนสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และความเหมาะสมด้านอื่นด้วย เว้นแต่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 อำเภอ คือ อำเภอแจ้ห่ม อำเภอเมืองปาน อำเภอวังเหนือ มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 92 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน อยู่ 79 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 85.86 โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ดำเนินการในการสร้างโอกาสทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา รวมถึงสร้างความตระหนักแก่โรงเรียนในการยกระดับการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก รวมถึงมีการประชุมร่วมกันในการจัดทำแผนการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก ตรวจสอบและนิเทศติดตามผลการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก เป็นโรงเรียนที่ทางกระทรวงศึกษาธิการได้พยายามแก้ปัญหามาตั้งแต่อดีตที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ด้วยสภาพปัญหาทั้งในด้านการเกิดของประชากร

ที่ลดลง ส่งผลให้จำนวนประชากรในระดับประถมศึกษา (6-12 ปี) ลดลง อีกทั้งมีโรงเรียนขนาดเล็กเป็นจำนวนมาก การบริหารจัดการย่อมเป็นไปได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารอัตรากำลังครู กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการมาตรการที่ยุบรวมและรวมโรงเรียนขนาดเล็กอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม มาตรการยุบและรวมโรงเรียนก็ไม่ใช่แนวทางแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายที่จะประสบความสำเร็จในทุกกรณี จึงได้มีการจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตามนโยบายการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก โดย ดร.สุเทพ ชิตยวงษ์ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนยุทธศาสตร์พัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ปีงบประมาณ 2562-2565 ก็เพื่อโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียน โดยการจัดการศึกษาที่เป็นระบบได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายจะทำให้การบริหารงานวิชาการสัมฤทธิ์ผล ส่งผลที่ดี โดยกระบวนการบริหารงานวิชาการ มี 6 ขั้นตอนด้วยกัน คือ

- 1) การระบุเป้าหมาย เป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์
- 2) การจัดทำแผน
- 3) การปฏิบัติงานตามแผน
- 4) การส่งเสริม ควบคุม กำกับ ติดตาม นิเทศ
- 5) การตรวจสอบและประเมินผล
- 6) การสะท้อนผล รายงานผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินไปใช้

กระบวนการบริหารงานข้างต้น ก็เพื่อประสิทธิผลที่ดีของโรงเรียน ด้วยการบริหารวิชาการถือเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานทางวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น (สุชาติ วิริยะ และคณะ, 2558) ดังนั้น การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ย่อมเป็นการพัฒนาให้เด็กเป็นคนดี คนเก่ง อยู่อย่างมีความสุข สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้เล็งเห็นว่ามีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งถือภารกิจหลักโดยตรงในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ ได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถพัฒนาทักษะทางการคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาได้ ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ในด้านความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นจุดมุ่งหมายหลักของโรงเรียน และเป็นเครื่องมือที่วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร และครูใน

โรงเรียน ด้วยงานวิชาการเป็นหัวใจของสถาบันการศึกษาทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัย หรือโรงเรียน

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎี โดยมีความเกี่ยวข้องกับการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก มีองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ 12 ด้าน ด้วยกัน ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศการศึกษา 8) ด้านการแนะแนวการศึกษา 9) ด้านการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม 11) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา 12) ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา ด้วยการที่เชื่อว่าสถาบันใดมีมาตรฐานก็มักเอาผลงานทางวิชาการเป็นสำคัญ งานวิชาการจะสัมฤทธิ์ผลเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารว่าเอาจริงเอาจังกับ การบริหารงานวิชาการเพียงใด และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการ มากน้อยแค่ไหน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญและความสนใจกับ การบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก และถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการเตรียมการเพื่อให้ บุคลากรในโรงเรียนเกิดความพร้อมอย่างทั่วถึง ก่อนที่จะส่งผลถึงการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ (อัมพร อินพง, 2555) จากปัญหาที่พบในการติดตาม ประเมินผลการปฏิรูปการศึกษา พบว่า มีสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน การประเมินของ สมศ. ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดความพร้อมในด้านการจัดการศึกษา ทั้งกำลังคน งบประมาณ ทรัพยากร สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ล้าสมัย ไม่เพียงพอต่อ ความต้องการใช้งาน ปัญหาครูผู้สอนขาดแคลนในบางพื้นที่และสอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษาที่มี ครูขาดความรู้ ทักษะที่จำเป็น ขาดการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ และได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน กลไกของรัฐไม่เอื้อให้ทุกภาคส่วน ของสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา และระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดสรรงบประมาณไม่สัมพันธ์กับผลผลิต ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก ยังขาดคุณภาพที่ดีของการบริหารงาน การจัดการศึกษา ความน่าเชื่อถือ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน หนทางทิศทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก และนำไปปรับปรุง พัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานวิชาการ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ของผู้บริหารโรงเรียน และครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

สมมติฐานการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ของผู้บริหารโรงเรียน และครู จำแนกตามระดับการศึกษามีความแตกต่างกันในด้านการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 12 ด้าน
2. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ของผู้บริหารโรงเรียน และครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน มีความแตกต่างกันในด้านการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 12 ด้าน

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 76 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 76 คน และครูผู้สอน จำนวน 244 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 320 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3, 2562)

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 76 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 175 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (ปกาวดี โพธิ์งาม, 2559) เลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลาก จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 30 คน และครูผู้สอน จำนวน 145 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดโดยใช้ตารางการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ จากนักการศึกษา จำนวน 12 ท่าน โดยแสดงออกมาในรูปความถี่ (Theoretical Framework) ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกองค์ประกอบโดยใช้ความถี่ ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป และได้องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ มา 12 ด้านด้วยกัน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศการศึกษา 8) ด้านการแนะแนวการศึกษา 9) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม 11) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และ 12) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 ระดับการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี
- 2) ปริญญาโทขึ้นไป

3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน

- 1) ต่ำกว่า 5 ปี
- 2) ตั้งแต่ 6-10 ปี
- 3) 11 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม

จากตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ จากนักการศึกษา จำนวน 12 ท่าน โดยแสดงออกมาในรูปความถี่ (Theoretical Framework) ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์

ในการคัดเลือกองค์ประกอบโดยใช้ความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ มา 12 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. ด้านการนิเทศการศึกษา
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา
9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม
11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา
12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นไปตามสรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เกิดประสิทธิผล เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของการวัดและการประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา เพื่อการศึกษายกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษา

องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ จากตารางการสังเคราะห์ ประกอบด้วย 12 ด้าน ดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงาน การวิเคราะห์ หลักสูตร การวางแผนดำเนินการจัดทำหลักสูตร การประเมินผลหลักสูตร การสรุปผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การวางแผนการดำเนินงาน มีการวิจัยติดตามประเมินผลการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดทำหลักสูตร

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหา สารและหน่วยการเรียนรู้ตามมาตรฐานตัวชี้วัด โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามรูปแบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก มีการส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระ และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน อีกทั้งยังส่งเสริมการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนทำโครงการและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนของครู และมีการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้

ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การกำหนดเกณฑ์ เครื่องมือวัดผลประเมินผล กิจกรรมและวิธีการเรียนการสอนของครูผู้สอน ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดหาเครื่องมือ และเอกสารการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ทั้งตัวชี้วัด สารการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ การมอบหมายหน้าที่ในการวัดผล การรายงานผลการเรียน การวัดประเมินผลครู เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล การนำผลการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบาย และแนวทางในการใช้งานวิจัยอย่างเป็นระบบ ดำเนินการวิจัยเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม ทำวิจัยเพื่อปรับปรุงการจัดการกระบวนการจัดการเรียนการสอน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย สร้างเครือข่ายในการวิจัยการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียนเขตพื้นที่

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การจัดทำ จัดให้มีสื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อ อุปกรณ์และนวัตกรรม

การเรียนการสอน เพื่อพัฒนางานวิชาการในโรงเรียน สร้างศูนย์สื่อการเรียนรู้ จัดทำระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และให้การสอนบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการจัดให้มีการประเมินผลการใช้และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการเรียนการสอนในโรงเรียน

ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การวางแผน การจัดระบบแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดทำข้อมูลเอกสารเผยแพร่ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาและส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง ในการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งมีการบันทึก สรุปผล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้

ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ สร้างความตระหนักให้แก่ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศ การช่วยเหลือร่วมมือกับครู บุคลากรในด้านการจัดการศึกษา ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนของครู ให้มีคุณภาพ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างถูกต้อง และเหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวของผู้เรียนเอง การจัดระบบการนิเทศให้มีความเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ด้านการแนะแนวการศึกษา หมายถึง มีการจัดระบบงานด้านการแนะแนวการศึกษา อย่างชัดเจน มีการช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม ชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือนักเรียนให้มีความเท่าเทียมกัน นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง ค้นพบศักยภาพ ความสามารถของตนเอง ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ส่งเสริมและพัฒนาครูในเรื่องจิตวิทยา และการแนะแนว คัดเลือกครูแนะแนว ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม การดำเนินงานด้านการแนะแนว สนับสนุนการดำเนินงานแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ การดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การดำเนินการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การดำเนินการจัดทำแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การดำเนินการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับ

การประเมินคุณภาพภายนอก จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี

ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน จัดให้มีการจัดอบรมส่งเสริมความรู้ด้านทักษะวิชาการ มีการสนับสนุนส่งเสริมการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการ สนับสนุนให้มีการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ

ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น หมายถึง การประสานความร่วมมือในงานวิชาการกับสถานศึกษาอื่นทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อพัฒนางานวิชาการ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานด้านวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ทั้งภายในและต่างประเทศที่เหมาะสม มีการวางแผนร่วมกับสถานศึกษาอื่น ๆ ในการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียน มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในชุมชน ให้บริการด้านวิชาการที่เชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การจัดกิจกรรมประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรมอันดี การให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษา การบริหารงานวิชาการ การสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้แก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานหรือสถาบันอื่น

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผน กำหนดทิศทางในการบริหารงานวิชาการเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ
 - 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ
 - 1.4 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
 - 1.5 สัณเฑาะว์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. สรุปกรอบแนวคิด

แนวคิด ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ

การวิจัยในครั้งนี้ได้นำเสนอแนวคิด ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ ในเรื่องของความหมายของการบริหารงานวิชาการ ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ หลักการบริหารงานวิชาการ และขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

มีนักวิชาการศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาส่งเสริมความมีประสิทธิภาพของการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจสำคัญหรือเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง (กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา, 2558)

นิลวรรณ วัฒนา กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ของผู้บริหารในด้านวิชาการโดยเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาครั้งนี้แบ่งขอบข่ายออกเป็น 6 ด้าน คือ (นิลวรรณ วัฒนา, 2556)

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
- 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา
- 1.6 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี ให้เหมาะสมกับเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ (ภัทนียา ประภาสโนบล, 2557)

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ (วัลลา สลักเพชร, 2555)

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกประเภทในโรงเรียน เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารและทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา เป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ความสามารถของผู้บริหาร และคุณภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียน (วิภา ทองหง่า, 2554)

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงาน หรือการดำเนินกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลแก่ผู้เรียนสูงสุด และโรงเรียนในฐานะที่เป็นหน่วยปฏิบัติการที่มีหน้าที่ ภารกิจโดยตรงในการจัดการศึกษา จึงต้องมีหน้าที่ในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ (สารินทร์ เอี่ยมครอง, 2561)

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและผู้เรียน เมื่อผู้เรียนประสบความสำเร็จ เชื่อให้สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จเช่นเดียวกัน (โสภณา เศวตคชกุล, 2562)

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านวิชาการ และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การพัฒนาส่งเสริมความมีประสิทธิภาพของการเรียน การสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งนับเป็นหัวใจสำคัญหรือเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง (โสภภา วงษ์นาคเพ็ชร, 2553)

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดการทุกอย่างในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ (Efficiency) และภารกิจหลักโดยตรงในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของโรงเรียน และเป็นเครื่องมือที่วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร งานวิชาการเป็นหัวใจของสถาบันการศึกษาทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยหรือโรงเรียน การที่จะดูว่าสถาบันใดมีมาตรฐาน ก็มักเอาผลงานทางวิชาการเป็นสำคัญ งานวิชาการจะสัมฤทธิ์ผลเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารว่าเอาจริงเอาจังกับการบริหารงานวิชาการเพียงใด และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการมากน้อยแค่ไหน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญและความสนใจกับการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก และถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการเตรียมการเพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความพร้อมอย่างทั่วถึง ก่อนจะส่งผลถึงการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ (อัมพร อินพง, 2555)

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเกิดประสิทธิผล เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของ การวัดและการประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา เพื่อการศึกษายกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษา

2. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการถือเป็นส่วนสำคัญหรือเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินกิจกรรมใดในโรงเรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ โดยมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

มิลเลอร์ (Miller อ้างอิงใน กิ่งแก้ว เฟื่องศิลา 2558, หน้า 16) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาและที่สำคัญที่สุด ได้แก่ การจัดโปรแกรมการสอน และการปฏิบัติตามโปรแกรม รวมทั้ง การวัดผลเพื่อที่จะได้ติดตาม

การเรียนการสอนของครูและนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดบริการในการสอน (กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา, 2558)

การบริหารงานวิชาการนั้นถือเป็นภารกิจสำคัญของการจัดการศึกษา ซึ่งทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ต้องประสานและร่วมมือการพัฒนาการเรียนการสอนให้ผลดี มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนจึงจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตรงตามจุดมาให้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา, 2558)

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญและเป็นงานหลักของสถานศึกษา ถือเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา การปฏิบัติงานวิชาการอย่างมีคุณภาพของบุคลากรแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการบริหารงานในสถานศึกษา และเป็นตัวชี้วัดการมีมาตรฐานและคุณภาพของการจัดการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในงานวิชาการสำคัญที่สุดเพื่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนให้มากที่สุด (ชวัลลักษณ์ รัตวิมลกุล, 2559)

การบริหารงานด้านวิชาการ ถือเป็นงานหลักที่มีความสำคัญของโรงเรียน ซึ่งมีขอบเขตงานอย่างกว้างขวาง จำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องกระจายอำนาจในการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน มีการวางแผนในการทำงานอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารต้องทำงานให้เป็นอย่างดีที่ติดต่อครูอาจารย์และผู้นำทางวิชาการ ปฏิบัติงานร่วมกันในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูง (เบญจวรรณ เสรีวัลลภ, 2560)

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารโรงเรียนและถือว่าเป็นหัวใจของโรงเรียน ที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษา โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งนี้ เพื่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณที่มีต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ (ปภาวดี โพธิ์งาม, 2559)

ภัทนียา ประภาสโนบล กล่าวสรุปว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารงานที่สำคัญและเป็นงานหลัก ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพราะเป็นการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนโดยตรง สามารถสะท้อนถึงคุณภาพของโรงเรียนและความสามารถในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างยิ่ง (ภัทนียา ประภาสโนบล, 2557)

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญและเป็นงานหลัก การดำเนินงานทางวิชาการที่จะทำให้การเรียนการสอนภาพตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา การปฏิบัติงานวิชาการอย่างมีคุณภาพภาพแสดงถึงประสิทธิภาพของการบริหารงานในสถานศึกษาที่จะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สามารถสะท้อนถึงคุณภาพของโรงเรียน และความสามารถในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างยิ่ง ถือว่ามีความสำคัญเป็นอันดับแรก ดังนั้น ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา จะต้องตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในงานวิชาการเพื่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนให้มากที่สุด (วัลลา สลักเพชร, 2555)

งานวิชาการถือเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้อย่างดี โรงเรียนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นสำคัญ (วิภา ทองหง่า, 2554)

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานและคุณภาพจะเด่นชัด หากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ถือได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญที่สุดในสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องเอาใจใส่ตระหนักในภารกิจ รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า (สารินทร์ เขี่ยมครอง, 2561)

งานวิชาการถือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา เป็นงานหลักของสถานศึกษา ทั้งในแง่การบริหารและการปฏิบัติงานของครู การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน (อัมพร อินผอง, 2555)

กล่าวสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงานให้มีคุณภาพ เกิดประสิทธิผล เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้เพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม เป็นไปตามวัย โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ คือ ผู้บริหาร และครู ถือเป็นผู้นำดำเนินงานขับเคลื่อนให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างราบรื่น ดังนั้นการตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในงานวิชาการจึงจำเป็นเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อคุณภาพการเรียนของนักเรียน

3. หลักการบริหารงานวิชาการ

ในการบริหารงานวิชาการ จำเป็นต้องมีหลักในการบริหารงานวิชาการเพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานวิชาการเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

บรูซ (Bruce อ้างอิงใน วิภา ทองหง่า 2554, หน้า 15) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

3.1 หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือ นักเรียนสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร โดยไม่ออกกลางคัน เรียนเกินเวลาและช้ากว่ากำหนด

3.2 หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดหมายที่วางไว้นั้นคือ นักเรียนมีคุณภาพตามจุดหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณธรรม และการจัดการได้

วิภา ทองหง่า ได้กล่าวสรุปถึง หลักการบริหารงานวิชาการเอาไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา โรงเรียนจะมีคุณภาพขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการเป็นส่วนสำคัญ ดังนั้นในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีหลักในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ มีเทคนิค กระบวนการ มีความเข้าใจ และมีเป้าหมายของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน (วิภา ทองหง่า, 2554)

การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน ส่งเสริมพัฒนาด้านงานวิชาการให้ครู โดยจัดให้มีการนิเทศ การอบรมสัมมนาทางวิชาการ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างที่ดีและมีบทบาทเป็นผู้นำทางวิชาการแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน เสริมสร้างขวัญกำลังใจอย่างทั่วถึง รวมทั้งสนับสนุนให้ครูมีความก้าวหน้าในอาชีพเป็นครูมืออาชีพ (สารินทร์ เอี่ยมครอง, 2561)

หลักการบริหารงานวิชาการ ควรมีการวางแผนการดำเนินงาน การจัดดำเนินการส่งเสริมและควบคุมงานด้านวิชาการอย่างมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีเทคนิควิธีการในการบริหารงานวิชาการ มีการประเมินผลงานทางวิชาการเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (อัมพร อินผง, 2555)

กล่าวสรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้วางหลักในการบริหารงานให้ชัดเจน มีการวางแผนการดำเนินงาน การจัดดำเนินการ ส่งเสริมและควบคุมงานด้านวิชาการอย่างมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ชัดเจนโดยมีการส่งเสริมการพัฒนางานด้านวิชาการแก่ครูผู้สอน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี เสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ครู บุคลากรอย่างทั่วถึง

4. วัตถุประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ

4.1 เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น

4.2 เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเองและการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานภายนอก

4.3 เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

4.4 เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

5. ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายที่กว้างขวาง ครอบคลุมงานกิจกรรมในสถานศึกษาไว้ทุกด้านที่เป็นประโยชน์ในด้านการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน โดยเป็นการดำเนินงานที่มุ่งผลสำเร็จของงานวิชาการ โดยขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ มีดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำคู่มือครู มีการกำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 12 งาน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติการ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

โสภาณา เศวตคชกุล ได้เลือกใช้การบริหารงานวิชาการ มาเป็นกระบวนการดำเนินงานด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษาเอาไว้ 12 งาน คือ (โสภาณา เศวตคชกุล, 2562)

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติการ หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

การบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายที่กว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของสถานศึกษา รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยมีขอบข่ายในด้าน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา แนะแนวการศึกษา การพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมสนับสนุน งานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติการ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (โสภา วังษ์นาคเพ็ชร, 2553)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

ท้องถิ่น

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน

สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
 16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
 17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- อัมพร อินพง ได้สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้ (อัมพร อินพง, 2555)

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการแก่คนรอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันที่จัดการศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ ดังปรากฏในตาราง 1

หมายเลขอ้างอิงในตาราง

1. กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา (2558, หน้า 12)
2. ชวัลลักษณ์ รติวรภัทรกุล (2559, หน้า 33)
3. นิลวรรณ วัฒนา (2556, หน้า 28)
4. ปภาวดี โพธิ์งาม (2559, หน้า 48)
5. เบญจวรรณ เสรีวัลลภ (2560, หน้า 33)
6. ภัทนียา ประภาสโนบล (2557, หน้า 24)
7. รัตน์กร พรหมวังขวา (2558, หน้า 19)
8. วสันต์ ปรีदानันต์ (2553, หน้า 15)
9. ศิริพร สระทองหน (2558, หน้า 13)
10. สารินทร์ เขี่ยมครอง (2561, หน้า 31)
11. โสภณา เศวตคชกุล (2562, หน้า 48)
12. โสภภา วงษ์นาคเพ็ชร (2553, หน้า 26)

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับที่	องค์ประกอบของการ บริหารงานวิชาการ	ชื่อหน่วยงาน/โครงการ (ปีงบประมาณ)											จำนวนความถี่		
		กิ่งแก้ว เพื่อศิลา (2558)	ซวัลลักษณ์ รัตนวิทย์กุล (2559)	นิลวรรณ วัฒนา (2556)	ปกาศติ โพธิ์งาม (2559)	เบญจวรรณ เสรีวัลลภ (2560)	ภัทธินยา ประภาสโนบล (2557)	รัตนากร พรมวงษ์ชา (2558)	วสันต์ ปริदानันต์ (2553)	ศิริพร สระทองหน (2558)	สารินทร์ เข้มครอง (2561)	โสภณา เศวตชกุล (2562)		โสภา งามนาคเพ็ชร (2553)	
16	การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา	√													1
17	การจัดทำระเบียบและแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน วิชาการของสถานศึกษา	√													1
18	การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา	√													1
	รวม	17	10	6	5	7	6	7	12	6	7	12	12		

หมายเหตุ: เกณฑ์ในการคัดเลือกองค์ประกอบ คือ ความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป

จากตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ จากนักการศึกษา จำนวน 12 ท่าน โดยแสดงออกมาในรูปความถี่ (Theoretical Framework) ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ ในการคัดเลือกองค์ประกอบโดยใช้ความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป และได้องค์ประกอบการบริหารงาน วิชาการมา 12 ด้านด้วยกัน เพื่อนำไปศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ประกอบด้วย

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. ด้านการนิเทศการศึกษา
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา

9. ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม
11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา
12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุวชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

โดยในแต่ละองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการจำนวน 12 ด้าน ที่ได้มาจากการสังเคราะห์ มีรายละเอียดที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ถือเป็นแบบแผนการทำงานของโรงเรียนในการพัฒนาผู้เรียนโดยได้รับการสนับสนุนของผู้บริหาร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย ความหมายของการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ขอบข่ายของการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา บทบาทของผู้บริหารกับการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กระทรวงศึกษาธิการ เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมถึงการจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา พร้อมทั้งนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามลักษณะที่มุ่งหมายไว้ และมีการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องและปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม (นิภาพร เหล็กหลี, 2559)

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ปัญหาและความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชนในท้องถิ่น เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ภารกิจ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ การดำเนินการจัดการประชุมครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร การดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรตลอดจนจัดให้มีการวิจัยติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง (นิลวรรณ วัฒนา, 2556)

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการตัดสินใจหาทางเลือก เพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนไปในทางที่ดีเหมาะสมกับผู้เรียนและสถานศึกษา การจัดทำ

หลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินหลักสูตร ตลอดจนการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ซึ่งการพัฒนาหลักสูตร มีความสำคัญในด้านการนำนโยบายการศึกษาออกมาเป็นแนวทางตามมาตรฐาน (ศิริพร สระทองหน, 2558)

ความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรเป็นแนวทางและเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาสำหรับควบคุมการเรียนการสอนในแต่ละระดับการศึกษา เป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงจุดมุ่งหมาย นโยบายทางการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลและสังคมไทย อีกทั้งให้ผู้เรียนมีศักยภาพ (ศิริพร สระทองหน, 2558)

กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดขอบข่ายของการพัฒนาหลักสูตรเอาไว้ว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ การใช้หลักสูตรการเรียนการสอนตามระดับชั้นเรียน วิจัยและติดตามการใช้หลักสูตร ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาดังนี้ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่ง ต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบท้องถิ่น ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหา จุดเน้น ความต้องการของชุมชนและสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ ใช้หลักสูตรสถานศึกษา และวิจัยและติดตามผล การใช้หลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

การพัฒนาหลักสูตร จะต้องศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการ มอบให้กรมวิชาการจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักสูตรแกนกลางให้กับสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีหน้าที่ในการจัดทำหลักสูตรของตนเอง พร้อมทั้งต้องบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน ยังช่วยให้ครูมีทิศทางในการสอน ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจึงเป็นการจัดทำสาระของหลักสูตร ซึ่งเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม และท้องถิ่น (ดวงเดือน แก้วฝ่าย, 2558)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดขอบข่ายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า คือ การศึกษาคุณภาพของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่น ว่ามีความต้องการให้จัดหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร พิจารณาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษา

และครู อันเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษา พิจารณาให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พิจารณาให้สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรทุกปี เพื่อนำไปปรับและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ขอบข่ายของการพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการบริหารจัดการเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน วัตถุประสงค์ ศึกษาวเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำหลักสูตร จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา วางแผนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการใช้หลักสูตร นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตร และการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียน (ศิริพร สระทองหน, 2558)

กล่าวสรุปได้ว่า การจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงาน การวิเคราะห์หลักสูตร การวางแผนดำเนินการจัดทำหลักสูตร การประเมินผลหลักสูตร การสรุปผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การวางแผนการดำเนินงาน มีการวิจัยติดตามประเมินผล การจัดการหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดทำหลักสูตร

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ความสำคัญของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการฝึกทักษะ การคิดวิเคราะห์ การประยุกต์ใช้ ฝึกการแก้ไขปัญหา ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ ต้องดำเนินการส่งเสริมให้ครูผู้สอนศึกษาวิเคราะห์ให้เข้าใจสาระสำคัญและวิธีการสอนที่เหมาะสม จัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพมีความสมบูรณ์ทางร่างกายจิตใจสังคมและสติปัญญา สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและ

ความถนัดของนักเรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ ศึกษาค้นคว้า พัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น (กิ่งแก้ว เฟื่องศิลา, 2558)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้แนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีแนวทางการปฏิบัติ 4 ประการ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

1. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามสาระและหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดย

1.1 วิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหาสาระ

1.2 มาตรฐานการเรียนรู้

1.3 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1.4 ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

2. จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ตลอดจนผู้ที่มีความสามารถพิเศษ และผู้ที่มีความบกพร่องหรือด้อยโอกาส โดยฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง สร้างสถานการณ์ตัวอย่าง

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน

4. ปลูกฝังผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมที่ดีงาม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม

5. จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

6. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและประสานความร่วมมือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

7. จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยเป็นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา

8. ส่งเสริมให้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ (การวิจัยในชั้นเรียน)
9. ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา วิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลาย และต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม
10. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่

10.1 จัดกิจกรรมแนะแนวโดย

10.1.1 จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

10.1.2 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึก และจัดทำสื่อ

10.1.3 ให้คำปรึกษาการแก้ไขข้อบกพร่องและพัฒนาตนเอง

10.1.4 ให้คำปรึกษาการศึกษาต่อและแนะนำอาชีพ

10.2 จัดกิจกรรมนักเรียน โดย

10.2.1 สนับสนุนกิจกรรมตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เช่น โครงการงาน

10.2.2 ส่งเสริมความถนัด ความสนใจ ความสามารถ ความต้องการของผู้เรียน เช่น ชมรมทางวิชาการ

10.2.3 ส่งเสริมการทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น กิจกรรมปลูกเลี้ยง ยุวภาษา

10.2.4 ส่งเสริมการฝึกทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

10.2.5 จัดกิจกรรมการเรียนรู้และจัดหาวัสดุอุปกรณ์

10.2.6 จัดทำแผนการจัดกิจกรรม แบบบันทึก รายงานผล

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นบทบาทสำคัญในการบริหารงานวิชาการ ต้องดำเนินการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการกระบวนการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ให้ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงแล้วผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพรอบด้านอย่างสมดุล มีความสมบูรณ์ทางร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (วสันต์ ปรีदानันต์, 2553)

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนการนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติ เป็นการแปลวิสัยทัศน์ หลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดในหลักสูตร สถานศึกษาให้มีความละเอียด ชัดเจนในการปฏิบัติมากขึ้น โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ดี มีประสิทธิภาพ เน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความต่อเนื่องและสามารถนำความรู้และมวลประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี (ดวงเดือน แก้วผ่าย, 2558)

การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน อีกทั้งยังส่งเสริม การเรียนการสอนโดยให้นักเรียนทำโครงการและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนของครู มีการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน (นิภาพร เหล็กกลี, 2559)

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ต้องผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลายตามความเหมาะสมและต้องส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองและเต็มตามศักยภาพให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้โดยมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คุณธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ตลอดจนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (รัตนกร พรหมวังขวา, 2558)

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมมวลประสบการณ์แก่ผู้เรียนให้สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตลอดจนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม (ศิริพร สระทองหน, 2558)

สรุปขอบข่ายของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ดังนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด และการแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติจริง จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่พึงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนตามศักยภาพ และส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม (ศิริพร สระทองหน, 2558)

กล่าวสรุปได้ว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหา สาระและหน่วยการเรียนรู้ตามมาตรฐานตัวชี้วัดโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามรูปแบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก มีการส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระ และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน อีกทั้งยังส่งเสริมการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนทำโครงการและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนของครู และมีการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนผู้เรียนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้

3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน เป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนา นักเรียน ให้เห็นความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียน รวมถึงการได้รับการพัฒนาอย่าง เต็มศักยภาพ ดังนี้

การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน เป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของสถานศึกษา สถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดผล และ ประเมินผลการเรียนของผู้เรียน โดยการวัดผล การประเมินผล การเปรียบเทียบโอนการศึกษา จะต้องสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สามารถรองรับการประเมินภายในและภายนอกได้ตามระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา โดยการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน คือ กำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียนตามหลักสูตร โดยให้สอดคล้องกับ นโยบายระดับประเทศ จัดทำเอกสารหลักฐานให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของ โรงเรียน วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน ประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน อนุมัติ ผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การเทียบโอน ผลการเรียน (กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา, 2558)

การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กระบวนการ ที่สถานศึกษากำหนดจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน เน้นการประเมินตามสภาพจริง ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลเพื่อสนองตอบต่อตัวชี้วัดการเรียนรู้ รวมทั้ง จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด (นิภาพร เหล็กหลี, 2559)

การประเมินผลและประเมินผลการศึกษาถือเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของ สถานศึกษา โดยการวัดผล การประเมินผล การเทียบโอนการศึกษาจะมีคุณภาพและมี ประสิทธิภาพได้นั้น จะต้องมีการจัดการที่เป็นระบบและกระบวนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมายสำคัญของการประเมินผลการศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สามารถรับรองการประเมินภายใน

และการประเมินภายนอกได้ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา (วสันต์ ปรีดานันต์, 2553)

การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กระบวนการตรวจสอบ และตัดสินคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (ศิริพร สระทองหน, 2558)

การวัดผล ประเมินผล เทียบโอนผลการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดว่าเป็นข้อมูลสะท้อนให้ผู้สอนทราบถึงผลการจัดการเรียนการสอนของตนและพัฒนาการของผู้เรียน ดังนั้น ข้อมูลที่เกิดจากการวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพเท่านั้น จึงจะสามารถนำไปใช้ได้เป็นอย่างดี ตรงตามเป้าหมาย และคุ้มค่าต่อการปฏิบัติงาน ผู้สอนต้องดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนสภาพจริงจะได้นำไปกำหนดเป้าหมายและวิธีการพัฒนาผู้เรียน ผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในหลักการ แนวคิด วิธีการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เพื่อสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและการออกแบบการวัดผลและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานการประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่มีความถูกต้อง ยุติธรรม เชื่อถือได้ มีความสมบูรณ์ ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หากการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ไม่มีคุณภาพ จะทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ขาดข้อมูลสำคัญในการสะท้อนผลการดำเนินการจัดการศึกษาทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ต้นสังกัด ส่วนกลาง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา สถานศึกษา ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขาดข้อมูลสำคัญในการสะท้อนผล และสภาพความสำเร็จเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมาย ส่งผลให้การวางแผนกำหนดทิศทางการพัฒนาผู้เรียนระยะต่อไป ไม่สามารถสร้างความมั่นใจได้ว่าจะสอดคล้องกับสภาพปัญหา และมีความเหมาะสมกับระดับความสำเร็จของการพัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

ความสำคัญของการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ว่าเป็นข้อมูลทางการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ปรับปรุงการเรียนการสอน กำหนดทิศทางการพัฒนาผู้เรียนและใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน (ศิริพร สระทองหน, 2558)

ขอบข่ายของการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขอบข่ายของการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน มีดังนี้ กำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้และอนุมัติผลการเรียนรู้ จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ของทุกช่วงชั้น และการจัดให้มีการสอนซ่อมเสริม จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล การอนุมัติผลการประเมินผลการเรียน และการเทียบโอนผลการเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้ การกำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ การอนุมัติผลการเรียนรู้ และการเทียบโอนผลการเรียน การประเมินผลการเรียนรู้ของทุกระดับชั้น และการสอนซ่อมเสริมพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล และการอนุมัติผลการประเมินและตัดสินผลการเรียนผ่านระดับชั้นและจบการศึกษา (ศิริพร สระทองหน, 2558)

ขอบข่ายงานการวัดผลประเมินผล เป็นกระบวนการทดสอบความรู้ ความสามารถของนักเรียนแล้วนำผลที่ได้จากการวัดมาตัดสินคุณค่าของสิ่งใด สิ่งหนึ่ง หรือพฤติกรรมแล้วสรุปคุณลักษณะเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทำให้ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจในการปรับปรุงและช่วยเหลือครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และยังสามารถนำผลที่ได้ไปเทียบเมื่อมีการย้ายหรือโอนไปต่างสถานศึกษา (สารินทร์ เขี่ยมครอง, 2561)

กล่าวสรุปได้ว่า ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การกำหนดเกณฑ์เครื่องมือวัดผลประเมินผลกิจกรรมและวิธีการเรียนการสอนของครูผู้สอน ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดหาเครื่องมือ และเอกสารการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ทั้งตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ การมอบหมายหน้าที่ในการวัดผล การรายงานผลการเรียน การวัดประเมินผลครูเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล การนำผลการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน แก้ปัญหาผู้เรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากนักวิชาการไว้ ดังนี้

การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบายและแนวทางในการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้อง พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษารวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา, 2558)

การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา หมายถึง การดำเนินการด้านการวิจัยอย่างเป็นระบบ โดยจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การดำเนินการทำวิจัยเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา การดำเนินการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน การดำเนินการสร้างเครื่องมือ การดำเนินการสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา (นิลวรรณ วัฒนา, 2556)

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานวิจัยโดยครูผู้สอนแต่ละรายวิชาเป็นผู้จัดทำเพื่อแก้ไขปัญหาของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม และพัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดีขึ้น (สารินทร์ เอี่ยมครอง, 2561)

ขอบข่ายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการที่ครูผู้สอนต้องศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์กระบวนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนไปยังบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน หรือสถาบันอื่น (สารินทร์ เอี่ยมครอง, 2561)

กล่าวสรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบายและแนวทางในการใช้งานวิจัยอย่างเป็นระบบ ดำเนินการวิจัยเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม ทำวิจัยเพื่อปรับปรุงการจัดการจัดการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้

กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย สร้างเครือข่ายในการวิจัยการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียนเขตพื้นที่

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นการออกแบบ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมเพื่อนำไปปรับใช้กับการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นการจัดหา ส่งเสริม และพัฒนาครูให้ผลิตและใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ สำหรับนำไปจัดการเรียนการสอน ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา บุคลากร และหน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดหา พัฒนา (ชวัลลักษณ์ รัตวิภทกุล, 2559)

การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนเป็นการออกแบบและสร้างสื่อการเรียนการสอนเป็นการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร รวมทั้งมีการประเมินการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (นิภาพร เหล็กหลี่, 2559)

การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงาน วิชาการ ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน จัดหาสื่อและเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (รัตนกร พรหมวังชา, 2558)

สถานศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยมีการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่เหมาะสม ผู้บริหาร ครู อาจารย์จะต้องวางแผนร่วมกัน ทั้งร่วมคิด ร่วมปรึกษาร่วมพัฒนาให้มีการคิดค้นผลิต และใช้สื่อการสอน จัดหาสื่ออย่างเป็นระบบ จัดให้มีศูนย์สื่อ มีการจัดหาแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น มีการติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และเป็นการเสริมสร้าง นวัตกรรมการศึกษาใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด (วสันต์ ปรีदानันต์, 2553)

ขอขยายงานพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นกระบวนการ จัดหา การผลิต การใช้ การเก็บรักษา การประเมินผล เพื่อพัฒนาสื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยี ทางการศึกษาตลอดทั้งการจัดห้องสมุดให้ได้มาตรฐาน มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ครูผู้สอน ใช้วัสดุและสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (สารินทร์ เขี่ยมครอง, 2561)

กล่าวสรุปได้ว่า การพัฒนาใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี หมายถึง การจัดหา จัดให้มีสื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อ อุปกรณ์และนวัตกรรม การเรียนการสอนเพื่อพัฒนางานวิชาการในโรงเรียน สร้างศูนย์สื่อการเรียนรู้ จัดทำระบบ สารสนเทศการเรียนรู้ และให้การสอนบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการจัด ให้มีการประเมินผลการใช้และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนการสอน ในโรงเรียน

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ดังนี้

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียง จัดระบบการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ของนักเรียน จัดระบบข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน ในสถานศึกษาของตน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และในต่างประเทศ (กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา, 2558)

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การวางแผน การสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น มีการจัดกิจกรรมและสถานการณ์ในแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้คิดและแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ มีการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ และการส่งเสริมสนับสนุนให้ครู กระบวนการการเรียนรู้ โดยภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้ง มีการสรุปและประเมินผลการใช้แหล่งการเรียนรู้ (นิภาพร เหล็กหลี, 2559)

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา คุณภาพการศึกษาทั้งในสถานที่ ชุมชน ท้องถิ่น จัดทำเอกสาร เผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ รวมทั้ง พัฒนาให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุม ภูมิปัญญาท้องถิ่น (รัตนกร พรหมวังขวา, 2558)

แหล่งการเรียนรู้เป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียงผู้บริหารจะต้องจัดตั้ง จัดระบบ วางแผน และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติและแหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้และประสานความร่วมมือในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ไว้ร่วมกัน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและนักเรียนใช้ในการเรียนรู้ ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยควบคุมปัญหาท้องถิ่นจะทำให้การจัด กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น (วสันต์ ปรีदानันต์, 2553)

กล่าวสรุปได้ว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการวางแผน การจัดระบบแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดทำข้อมูลเอกสาร เผยแพร่ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นการพัฒนา และส่งเสริมให้ครูและ นักเรียน ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งภายในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น เขตพื้นที่ การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียงในการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งมีการบันทึก สรุปลผล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา เป็นการประเมินการจัดการเรียนการสอน นำข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะไปพัฒนา ปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

การนิเทศการศึกษา ถือเป็นกระบวนการส่งเสริม แนะนำ ปรึกษาหารือและให้ ความร่วมมือจากผู้นิเทศเพื่อช่วยเหลือ ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนและเพิ่มประสิทธิภาพ ของการเรียนการสอน อันจะนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามมาตรฐานที่กำหนด กล่าวคือ การนิเทศการศึกษา คือ การสร้างความตระหนักแก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการ นิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศ เป็นการพัฒนาปรับปรุง วิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน และครู จัดการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่อง เป็นระบบจัดกระบวนการ ทำงานเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (กิ่งแก้ว เฟื่องศิลา, 2558)

การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดระบบนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ภายในสถานศึกษาแบบหลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา ประเมินผลการจัดระบบและ

กระบวนการนิเทศการศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษา ภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูและเพิ่มคุณภาพ ของบทเรียน ตลอดจนสภาพการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์ (รัตนกร พรหมวังขวา, 2558)

การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารการศึกษาที่ชี้แนะ ช่วยเหลือ ในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพการศึกษาและปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนของครู (ศิริพร สระทองหน, 2558)

การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่ผู้นิเทศภายในสถานศึกษาต้อง ดำเนินการในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูที่ผู้บริหารมอบหมายให้ดำเนินการเพื่อช่วยเหลือสนับสนุน ให้คำแนะนำซึ่งกันและกัน ในการปรับปรุง พัฒนา ให้การปฏิบัติงานของครูเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อนักเรียน และสมรรถนะตามที่ต้องการโดยกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา (วสันต์ ปริदानันต์, 2553)

การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือครูและบุคลากร ทางการศึกษา ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมแก้ไขปัญหาระหว่าง ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย ของหลักสูตร (สารินทร์ เอี่ยมครอง, 2561)

ความสำคัญของการนิเทศการศึกษา คือ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ บุคลากร กระบวนการเรียนการสอน พัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่จำเป็นที่จะนำไปใช้ในการเรียน การสอน การจัดการศึกษารวมทั้งสามารถแก้ปัญหาได้ (ศิริพร สระทองหน, 2558)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขอบข่ายของการนิเทศการศึกษา มีดังนี้ สร้าง ความตระหนักให้แก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการ ทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล การนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มี คุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่า ได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครู จัดการนิเทศภายใน สถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ จัดระบบนิเทศภายใน สถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

ขอบข่ายของการนิเทศการศึกษา มีดังนี้ จัดระบบการนิเทศการศึกษา ดำเนินการนิเทศการศึกษาโดยใช้วิธีการ รูปแบบหลากหลาย และเหมาะสม ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา พัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ในการจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายนิเทศการศึกษา (ศิริพร สระทองหน, 2558)

ขอบข่ายงานการนิเทศการศึกษา เป็นการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา (สารินทร์ เอี่ยมครอง, 2561)

กล่าวสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ สร้างความตระหนักให้แก่ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศ การช่วยเหลือ ร่วมมือกับครู บุคลากรในด้านการจัดการศึกษา ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนของครู ให้มีคุณภาพ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างถูกต้อง และเหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวของผู้เรียนเอง การจัดระบบการนิเทศให้มีความเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

8. ด้านการแนะแนวการศึกษา

การแนะแนวการศึกษาเป็นการสร้างความเข้าใจในตัวเองแก่นักเรียน ให้สามารถพัฒนาตนเองด้านทักษะชีวิต การดำเนินชีวิตในสังคม มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา การตัดสินใจวางแผนการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม ดังนี้

การแนะแนว คือ กำหนดการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญจัดเป็นระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวให้ชัดเจนสร้างความตระหนัก ส่งเสริมและพัฒนาครูในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว คัดเลือกครูแนะแนว ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา, 2558)

การแนะแนวการศึกษา เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จ เนื่องด้วยการแนะแนวการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีขอบข่ายบริการในด้านการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเต็มตามศักยภาพ มีความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น รวมทั้งได้รับการพัฒนาบุคลิกภาพและคุณธรรมที่จำเป็นในการดำรงชีวิต โดยการบริหารการแนะแนวการศึกษานั้นผู้บริหารต้องขับเคลื่อนทุกคนให้มีบทบาทในการแนะแนวควบคู่ไปกับการจัด

การเรียนการสอน ติดตามและประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการแนะแนวในสถานศึกษา มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษา เพื่อให้การแนะแนวในสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด (วสันต์ ปรีดานันต์, 2553)

กล่าวสรุปได้ว่า ด้านการแนะแนวการศึกษา หมายถึง มีการจัดระบบงานด้านการแนะแนวการศึกษาอย่างชัดเจน มีการช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือ นักเรียนให้มีความเท่าเทียมกัน นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง ค้นพบศักยภาพ ความสามารถของตนเอง ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ส่งเสริมและพัฒนาครูในเรื่องจิตวิทยา และการแนะแนว คัดเลือกครูแนะแนว ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม การดำเนินงานด้านการแนะแนว สนับสนุนการดำเนินงานแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจากนักวิชาการหลายท่าน ดังนี้

การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชน จัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่และเป็นปัจจุบัน จัดทำแผนโรงเรียนที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ดำเนินการตามแผนพัฒนาโรงเรียนโดยสร้างระบบงานที่เข้มแข็งในการมีส่วนร่วม และวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ตรวจสอบ ประเมิน จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน (กิ่งแก้ว เฟื่องศิลา, 2558)

การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การจัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินการพัฒนาตามแผนติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน (รัตนกร พรมวังขวา, 2558)

การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน เป็นงานที่ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำขึ้น เพื่อให้บริการแก่ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ตามควรแก่เวลา สถานการณ์ และความต้องการ

ของชุมชนของโรงเรียนเอง โดยอาศัยหลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต (วสันต์ ปรีดานันต์, 2553)

การประกันคุณภาพการศึกษา คือ การรับรองการให้การศึกษาซึ่งจะต้องให้ผู้รับบริการเกิดความพอใจ หมายถึง นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และบุคลากรในองค์กร ด้วยกระบวนการวางแผนและจัดการ เพื่อให้เกิดผลผลิตที่เป็นไปตามคาดหวังของสังคมและหลักสูตร (สารินทร์ เอี่ยมครอง, 2561)

กล่าวสรุปได้ว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ การดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การดำเนินการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การดำเนินการจัดทำแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การดำเนินการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีแนวทางปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้ 1) จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และตัวชี้วัดกระทรวงเป้าหมายความสำเร็จของพื้นที่การศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงาน กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของพื้นที่การศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงาน คณะกรรมการรับรองของสถานศึกษา 3) วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา 4) ดำเนินการพัฒนาตลาดตามแผนและติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 5) ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา 6) ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่

การศึกษาประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินผลการศึกษา ในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 หน้า 37 อ้างอิงใน วสันต์ ปรีदानันต์, 2553 หน้า 49) ได้กล่าวไว้ว่า เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ โดยถือเป็นสิ่งที่ดีสำหรับการศึกษาในยุคปัจจุบัน โดยเป็นการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณใกล้เคียง ภายในพื้นที่การศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษา สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ให้ครอบคลุมทั้งด้านบุคลากร หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผลและการเทียบโอน ทำให้สถานศึกษา ขยับเคลื่อนไปได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลที่ดี

การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม คือ กระบวนการเรียนรู้ร่วมกับ ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ภายในชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน ศึกษาสำรวจ ความต้องการและสนับสนุนงานวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในชุมชน (กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา, 2558)

การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการกับชุมชน หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุนและ แลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการกับชุมชน และการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ทางวิชาการ โดยการสำรวจความต้องการด้านการสนับสนุนงานด้านวิชาการ ส่งเสริมความรู้ ความคิด ทักษะวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในสถานศึกษา ส่งเสริม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ประสานความร่วมมือ จากทุกภาคส่วน (ชวัลลักษณ์ รัตวิภทกุล, 2559)

กล่าวสรุปได้ว่า ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม หมายถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน จัดให้มีการจัดอบรมส่งเสริมความรู้ด้านทักษะ วิชาการ มีการสนับสนุน ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการ สนับสนุนให้มีการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ

11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น ทั้งสถานศึกษาที่เป็นของรัฐและเอกชน ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษา และการสร้างเครือข่ายของความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ เพื่อปรับปรุง และพัฒนางานวิชาการ มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 30 อ้างอิงใน ทิพยาภรณ์ เตียวเจริญ, 2555, หน้า 42)

1. ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา และต่างเขตพื้นที่การศึกษา

2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายใน และต่างประเทศ

การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น คือ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เสริมสร้างความสัมพันธ์ของชุมชน ตลอดจนประสานงานกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น (กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา, 2558)

การประสานความร่วมมือ คือ การช่วยเหลือทางวิชาการจากสถานศึกษาอื่น ทั้งของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการสร้างเครือข่ายทางวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ (ชวัลลักษณ์ รติวรภัทรกุล, 2559)

การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น วสันต์ ปรีदानันต์ (วสันต์ ปรีदानันต์, 2553) กล่าวว่า เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการที่ดีสำหรับการศึกษาในยุคปัจจุบัน เพราะว่าการศึกษามีการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งการร่วมมือกันในการศึกษานั้นย่อมเป็นสิ่งดีกับทุก ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะกับตัวของนักเรียนเองในการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นนั้น ผู้บริหารต้องสร้างเครือข่ายประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนางานวิชาการสถานศึกษาอื่น หรือองค์กรอื่นที่จัดการศึกษาให้หลากหลาย ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษา สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อครอบคลุมทั้งด้านบุคลากรหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนการวัดประเมินผลและการเทียบโอน โดยโรงเรียนมีการดำเนินงาน

4 ขั้นตอนด้วยกัน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2544, หน้า 23-31 อ้างอิงใน ทิพยากรณ์ เดียวเจริญ 2555, หน้า 42) (ทิพยากรณ์ เดียวเจริญ, 2555) ดังนี้

1. การสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหา โดยการจัดการประชุมครู ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนา
2. การรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล จัดการประชุม อบรม และสัมมนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และขอความร่วมมือสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน
3. การจัดทำแผนและโครงการ นำข้อมูลจากการศึกษา การสำรวจรวบรวมเป็นระบบแล้วดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแผน โครงการ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขปัญหาของชุมชน โดยใช้กระบวนการทางการศึกษาและพัฒนาชุมชน
4. วิธีการดำเนินการ การกำหนดระยะเวลา วิธีปฏิบัติให้เกิดการพัฒนาและแก้ไขปัญหที่ชุมชนประสบ โดยการให้ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชนและโรงเรียน

กล่าวสรุปได้ว่า ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น หมายถึง การประสานความร่วมมือในงานวิชาการกับสถานศึกษาอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนางานวิชาการ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานด้านวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ทั้งภายในและต่างประเทศที่เหมาะสม มีการวางแผนร่วมกับสถานศึกษาอื่น ๆ ในการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียน มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในชุมชน ให้ บริการด้านวิชาการที่เชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การจัดกิจกรรมประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อส่งเสริม ประเพณี วัฒนธรรมอันดี การให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวดที่ 4 มาตรา 29 กำหนดให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้ง หาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์

พัฒนาระหว่างชุมชน โดยมีแนวคิด ดังนี้ 1) สำรองและศึกษาข้อมูล การจัดการศึกษา รวมทั้ง ความต้องการในการรับ การสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 2) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการและพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น ที่จัดการศึกษา และ 3) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา คือ การสร้างความเข้าใจเรื่องสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียน สร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบัน สังคมอื่น ร่วมกัน ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบัน สังคมอื่น ให้ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสม (กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา, 2558)

กล่าวสรุปได้ว่า ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการจัดการศึกษา การบริหารงานวิชาการ การสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อม ให้แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ส่งเสริมการใช้ ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา กับหน่วยงานหรือสถาบันอื่น

จากข้อมูลทีกล่าวมาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 12 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อัน ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม ด้านการประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤติยา กุลภา (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูไม่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน แนวทางยกระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ทั้ง 4 งาน โดยศึกษาด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม ได้ด้านที่จะพัฒนา ส่งเสริมแนวทางการพัฒนา 4 ด้านด้วยกัน (กฤติยา กุลภา, 2558)

กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) พบว่า การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 11 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานลดจากมากไปน้อย คือ การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การนิเทศการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การแนะแนว การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และอยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน คือ การวางแผนงานด้านวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ควรมีการวางแผนพัฒนาหลักสูตร ให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมจัดประชุมเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจโครงสร้างหลักสูตรก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูมีการวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัยตรงกับความต้องการของครูผู้สอน สร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ปฏิบัติการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ มีแผนพัฒนาปรับปรุงการประกันคุณภาพภายใน สร้างศูนย์บริการทางวิชาการให้แก่ชุมชนและ

ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนการบริการทางวิชาการซึ่งกันและกัน (กิ่งแก้ว เฟื่องศิลา, 2558)

ทิพวรรณ วงษาลาก (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โสตศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ภาคกลาง สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจากการพิจารณาเป็นรายด้านนั้น ครูผู้สอนมีความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากทุกด้าน อีกทั้งครูผู้สอน ภาคกลาง สังกัดสำนักงานบริหารงาน การศึกษาพิเศษ ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนโสตศึกษาไม่แตกต่างกัน (ทิพวรรณ วงษาลาก, 2558)

ทิพยาภรณ์ เตียวเจริญ (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและประเภท ของสถานศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ทิพยาภรณ์ เตียวเจริญ, 2555)

นิลวรรณ วัฒนา (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน และที่ตั้งโรงเรียน มีสภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 เมื่อจำแนกตามรูปแบบการจัดการชั้นเรียน มีสภาพการบริหาร งานวิชาการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน พบปัญหามากที่สุดด้านบุคลากรขาดความรู้ในการบริหาร งานวิชาการ รองลงมาคือ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร บุคลากรขาดทักษะในการปฏิบัติงาน การขาดงบประมาณในการพัฒนา มีข้อเสนอแนะ คือ การจัดอบรม การทำคู่มือการปฏิบัติงาน การพัฒนาหลักสูตร การติดตามอย่างต่อเนื่องโดยศึกษานิเทศก์ และการระดมทรัพยากรจาก ทุกภาคส่วนมาสนับสนุนการบริหาร (นิลวรรณ วัฒนา, 2556)

เบญจวรรณ เหลวกุล (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ขนาดเล็ก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน รองลงมา คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (เบญจวรรณ เหลวภูล, 2561)

ปภาวดี โพธิ์งาม (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก (ปภาวดี โพธิ์งาม, 2559)

ปริศนา สีเงิน (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การเปรียบเทียบสภาพ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การเปรียบเทียบ สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ปริศนา สีเงิน, 2559)

ภัทนียา ประภาสโนบล (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และพนักงานครู สังกัดเทศบาลในจังหวัดลพบุรี สระบุรี และ สิงห์บุรี พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบการบริหารงาน วิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และพนักงานครู สังกัดเทศบาลในจังหวัดลพบุรี สระบุรี และสิงห์บุรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง แต่เมื่อจำแนกตาม จังหวัด วิทยฐานะ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ภัทนียา ประภาสโนบล, 2557)

มูนา จารง (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 2 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น โดยผู้บริหารควรมีการวางแผนงานด้านวิชาการ ควรพัฒนา หรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น และควรมีการนิเทศ การศึกษาเป็นระยะ ๆ (มูนา จารง, 2560)

วิมล เดชะ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดี ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล โดยภาพรวม และรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้ ตามลำดับ โดยมีประสบการณ์ ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดี ประจำตำบล โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน สำหรับด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 มีข้อเสนอแนะในการให้ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาครูผู้สอนให้มีความสามารถ ในการวิเคราะห์หลักสูตร การเรียนแผนการจัดการเรียนรู้และเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ จัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเหมาะสมให้เพียงพอับความต้องการของ ครูผู้สอนและนักเรียน มีการประเมินผลตามสภาพจริง ตลอดจนควรจัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศ ภายในและกำหนดปฏิทินการดำเนินการนิเทศให้ชัดเจน (วิมล เดชะ, 2559)

สุวรรณา ชุยมูลละ (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช) จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า สภาพและปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ในภาพรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผู้บริหารและครูเห็นว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เปรียบเทียบตามสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน จำแนกตามตำแหน่ง สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และรายได้ ต่อเดือนจากสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อจำแนกตาม เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษา ไม่พบความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญดังกล่าว (สุวรรณ ชูยมูลละ, 2557)

สรุปกรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยต่าง ๆ มาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยเพื่อใช้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยได้สังเคราะห์แนวคิดต่าง ๆ สรุปเป็นกรอบแนวคิด ดังภาพต่อไปนี้

ตัวแปรต้น

1. ระดับการศึกษา
 - 1.1 ปริญญาตรี
 - 1.2 ปริญญาโทขึ้นไป
2. ประสบการณ์
 - 2.1 ต่ำกว่า 5 ปี
 - 2.2 ตั้งแต่ 6-10 ปี
 - 2.3 11 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม

- การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ 12 ด้าน ดังนี้
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
 4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
 7. ด้านการนิเทศการศึกษา
 8. ด้านการแนะแนวการศึกษา
 9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม
 11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 76 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 76 คน และครูผู้สอน จำนวน 244 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 320 คน (ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน 2562 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3)

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 76 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 175 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (ปกาวดี โพธิ์งาม, 2559) เลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลาก จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 30 คน และครูผู้สอน จำนวน 145 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาการบริหารงานวิชาการ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 แบบสอบถามเป็นแบบ มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ แบบสอบถาม จำนวน 12 ด้าน จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. ด้านการนิเทศการศึกษา
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา
9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม
11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

แบบสอบถามเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Scale) (ทิพวรรณ วงษาลภ, 2558) ได้กำหนดน้ำหนักคะแนนไว้ 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการ ที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 12 ด้าน

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตในการสร้างเครื่องมือ

2.1.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ทั้ง 12 ด้าน โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

2.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา โครงสร้างและภาษา ให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุม มีความชัดเจน นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขในข้อบกพร่อง

2.2.2 นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถาม โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา

2) นายถาวร เกษณา ผู้อำนวยการโรงเรียนแจ้คอนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

3) นายเสวก จัดสวย ผู้อำนวยการโรงเรียนไผ่งามวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

2.2.3 นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามตรงตามวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยค่าที่คำนวณได้เท่ากับ 1.00 จากนั้นผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการหาค่าความเชื่อมั่นต่อไป

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการในการวิจัย 30 ชุด จากนั้นนำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (ปภาวดี โพธิ์งาม, 2559, หน้า 89) กำหนดให้ค่าความเชื่อถือได้ของสัมประสิทธิ์แอลฟาไว้ที่ 0.70 ขึ้นไป ได้ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.99

2.2.5 นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อย แล้วจัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรงถึงผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 30 คน และครูผู้สอน จำนวน 145 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 175 คน โดยการส่งทางไปรษณีย์

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในช่วงเดือนตุลาคม 2563 โดยนำส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มประชากรของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 76 โรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งแนบเอกสารชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมถึงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามให้กลุ่มประชากรทราบ โดยดำเนินการแจกแบบสอบถามจำนวน 175 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา จำนวน 175 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. ผู้วิจัยกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม ภายในระยะเวลา 15 วัน โดยกลุ่มประชากรส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ ตามซองเอกสารที่แนบที่อยู่ พร้อมทั้งติดดวงตราไปรษณียากรแล้วผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมารวบรวม และตรวจนับเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

5. นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามไปวิเคราะห์ ประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ทั้งหมด มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2. นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมา ดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละตอน เพื่อนำผลคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าเฉลี่ยร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จัดลำดับความคิดเห็น โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวม นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย โดยเกณฑ์การให้คะแนนจากแบบสอบถามจำนวน 3 ตอน ซึ่งเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Scale) (ทิพวรรณ วงษาลาก, 2558) ได้กำหนดน้ำหนักคะแนนไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อยที่สุด

ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มาประเมินแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ย และการแปลความหมาย โดยได้นำเกณฑ์การประเมินของเบสท์ และคาน (Best and Kahn, 1993, pp. 179-187 อ้างอิงใน ปริศนา สีเงิน, 2559, หน้า 40) (ปริศนา สีเงิน, 2559) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51–3.50 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51–2.50 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.50 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อยที่สุด
 ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะ
 ที่เป็นประโยชน์ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการของ
 โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ค่าความถี่ (Frequency)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$P = \frac{F}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 124 อ้างอิงใน ภัทรลดา ประमाणพล, 2560, หน้า 84) (ภัทรลดา ประमाणพล, 2560)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 124 อ้างอิงใน ภัทรลดา ประमाणพล, 2560, หน้า 84)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum x^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

2.1 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2553, หน้า 220 อ้างอิงใน ภัทรลดา ประมาณพล, 2560, หน้า 85)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Conbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 111 อ้างอิงใน ภัทรลดา ประมาณพล, 2560, หน้า 87)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_1^2}{s_1^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_1^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_1^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 ใช้สถิติ (T-test หรือ Independent Samples) ในระดับการศึกษา ใช้สูตรคำนวณ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\left(\frac{(n_1-1)s_1^2 + (n_2-1)s_2^2}{n_1+n_2-2} \right) \left(\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2} \right)}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบค่าวิกฤติในการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

\bar{x}_1, \bar{x}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

s_1^2, s_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 ใช้สถิติ (F-test หรือ One Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างกัน
 ทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ (Scheffe's Method) ใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$F = \frac{Ms_b}{Ms_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F-Distribution)

Ms_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

Ms_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายความเรียง แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 12 ด้าน เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา

ตอนที่ 3 แสดงผลการศึกษาข้อมูลของแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ของผู้บริหารและครู เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 175 ชุด ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม

ตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. ผู้บริหารโรงเรียน	30	17.1
2. ครูผู้สอน	145	82.9
รวม	175	100.0

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 175 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 รองลงมา ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 82.9 ตามลำดับ

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม
ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. ปริญญาตรี	113	64.6
2. ปริญญาโทขึ้นไป	62	35.4
รวม	175	100.0

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 175 คน จบการศึกษาระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 64.6 รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม
ประสบการณ์

ประสบการณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. ต่ำกว่า 5 ปี	47	26.9
2. ตั้งแต่ 6-10 ปี	48	27.4
3. 11 ปีขึ้นไป	80	45.7
รวม	175	100.0

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 175 คน มีประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 45.7 รองลงมามีประสบการณ์ตั้งแต่ 6 - 10 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 27.4 และน้อยสุด มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 12 ด้าน

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 12 ด้าน

ข้อ	รายการ	(n = 175)		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	S.D.		
1.	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.28	0.59	มาก	7
2.	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.38	0.49	มาก	2
3.	ด้านการวัดผล และประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน	4.41	0.53	มาก	1
4.	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.01	0.64	มาก	12
5.	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียน เพื่อการศึกษา	4.25	0.59	มาก	10
6.	ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.21	0.61	มาก	11
7.	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.29	0.58	มาก	6
8.	ด้านการแนะแนวการศึกษา	4.27	0.57	มาก	8
9.	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	4.38	0.55	มาก	3
10.	ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม	4.26	0.60	มาก	9
11.	ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษา	4.34	0.56	มาก	4
12.	ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา	4.29	0.55	มาก	5
รวมเฉลี่ย		4.28	0.49	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 12 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดผล และประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 4.41$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) ด้านการแนะแนวการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อ	รายการคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนจัดทำหลักสูตรอย่างเป็นระบบ	4.46	.68	มาก
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนจัดทำหลักสูตร โดยผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	4.36	.66	มาก
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการในด้านการวิเคราะห์หลักสูตร	4.38	.64	มาก
4.	โรงเรียนมีการดำเนินการทดลองใช้หลักสูตร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดทำหลักสูตร	4.18	.72	มาก
5.	โรงเรียนมีการดำเนินการวิจัยติดตามประเมินผล การจัดการหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.02	.76	มาก
6.	โรงเรียนมีการดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตร	4.24	.73	มาก
7.	โรงเรียนมีการดำเนินการสรุปผลและปรับปรุงหลักสูตร	4.31	.70	มาก
รวมเฉลี่ย		4.28	.59	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนจัดทำหลักสูตร อย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการในด้านการ วิเคราะห์หลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียน มีการดำเนินการวิจัยติดตามประเมินผลการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร งานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ข้อ	รายการคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหา สาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.45	.59	มาก
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน	4.38	.62	มาก
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้ โดยให้ นักเรียนทำโครงการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน	4.15	.67	มาก
4.	โรงเรียนมีการดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนของครู	4.33	.66	มาก
5.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงปรารถนาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่า ของกระบวนการเรียนรู้	4.57	.54	มาก
รวมเฉลี่ย		4.38	.49	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระและหน่วย การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนทำโครงการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการวัดผล และประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน

ข้อ	รายการคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนดเกณฑ์เครื่องมื่อวัดผล ประเมินผลกิจกรรมและการจัดการเรียนรู้ มีการดำเนินการ กำหนดเกณฑ์เครื่องมื่อวัดผลความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ของผู้เรียน	4.35	.61	มาก
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหาเครื่องมื่อ และเอกสาร การวัด และประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้	4.36	.61	มาก
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการมอบหมายหน้าที่ในการวัด และประเมินผล การรายงานผลการเรียน การวัด และประเมินผลครุอย่างชัดเจน	4.54	.58	มาก
4.	โรงเรียนมีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ การวัด และประเมินผล	4.39	.60	มาก
5.	โรงเรียนมีการดำเนินการนำผลการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	4.42	.60	มาก
รวมเฉลี่ย		4.41	.53	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการวัดผล และประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการมอบหมาย หน้าที่ในการวัด และประเมินผล การรายงานผลการเรียน การวัด และประเมินผลครูอย่าง ชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการนำผลการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้อไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนดเกณฑ์เครื่องมื่อวัดผลประเมินผล กิจกรรมและการจัดการเรียนรู้ มีการดำเนินการกำหนดเกณฑ์เครื่องมื่อวัดผลควม ก้าวหน้า ในการเรียนรู้ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร งานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ	รายการคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนดนโยบายและแนวทาง ในการใช้งานวิจัยอย่างเป็นระบบ	4.04	.70	มาก
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการวิจัยเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เหมาะสม	4.04	.71	มาก
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำวิจัยเพื่อปรับปรุงการจัด กระบวนการเรียนรู้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ เรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา	4.03	.70	มาก
4.	โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้ เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย เป็นสำคัญ	4.06	.69	มาก
5.	โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้มีประสิทธิผลด้วยกระบวนการวิจัย	4.00	.70	มาก
6.	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเครือข่ายในการวิจัย การจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน	3.93	.78	มาก
รวมเฉลี่ย		4.01	.64	มาก

จากตาราง 9 พบว่าระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.01$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาครูและนักเรียน ให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนดนโยบายและแนวทางในการใช้ งานวิจัยอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมี การดำเนินการสร้างเครือข่ายในการวิจัย การจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร งานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ข้อ	รายการคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหา จัดให้มีสื่อการเรียนรู้ ในการส่งเสริม และสนับสนุนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.38	.63	มาก
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการผลิตสื่อ อุปกรณ์ และนวัตกรรม การเรียนรู้ เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน	4.37	.66	มาก
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างศูนย์สื่อการเรียนรู้ เพื่อให้บริการและสนับสนุนการเรียนรู้	4.13	.75	มาก
4.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำระบบสารสนเทศการเรียนรู้	4.18	.72	มาก
5.	โรงเรียนมีการดำเนินการประเมินผลการใช้และการพัฒนา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการเรียนรู้ในโรงเรียน	4.18	.70	มาก
รวมเฉลี่ย		4.25	.59	มาก

จากตาราง 10 พบว่าระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการ จัดหา จัดให้มีสื่อการเรียนรู้ ในการส่งเสริม และสนับสนุนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการผลิตสื่อ อุปกรณ์และนวัตกรรม การเรียนรู้ เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างศูนย์สื่อการเรียนรู้เพื่อให้บริการและสนับสนุนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ข้อ	รายการคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	โรงเรียนมีการดำเนินการสำรวจ จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.24	.69	มาก
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผน การจัดระบบแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.23	.68	มาก
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำข้อมูลเอกสารเผยแพร่ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.12	.80	มาก
4.	โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนา และส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียงในการจัดการเรียนรู้	4.28	.64	มาก
5.	โรงเรียนมีการดำเนินการบันทึก สรุปผล และประเมินผล การใช้แหล่งเรียนรู้	4.17	.69	มาก
รวมเฉลี่ย		4.21	.61	มาก

จากตาราง 11 พบว่าระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนา และส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียงในการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการสำรวจ จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำข้อมูลเอกสารเผยแพร่ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร
งานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
ด้านการนิเทศการศึกษา

ข้อ	รายการคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา ที่มีคุณภาพ	4.29	.68	มาก
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความตระหนักให้แก่ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศ การช่วยเหลือ	4.28	.66	มาก
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการร่วมมือกับครู บุคลากร ในด้านการจัดการศึกษา ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ของครู ให้มีคุณภาพ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	4.28	.65	มาก
4.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นไป อย่างถูกต้อง และเหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัว ของผู้เรียนเอง	4.31	.62	มาก
5.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดระบบการนิเทศให้มี ความเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา	4.31	.62	มาก
รวมเฉลี่ย		4.29	.58	มาก

จากตาราง 12 พบว่าระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$)
โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นไปอย่างถูกต้อง
และเหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวของผู้เรียนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา
คือ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.29$) และข้อที่
มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความตระหนักให้แก่ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องให้
เข้าใจกระบวนการนิเทศ การช่วยเหลือ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร
งานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
ด้านการแนะแนวการศึกษา

ข้อ	รายการคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดระบบงานด้านการแนะแนวการศึกษาอย่างชัดเจน	4.22	.70	มาก
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมชี้แนะให้ความช่วยเหลือนักเรียนให้มีความเท่าเทียมกัน	4.38	.61	มาก
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเสริม พัฒนาให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง ค้นพบศักยภาพ ความสามารถของตนเอง	4.28	.62	มาก
4.	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ	4.38	.60	มาก
5.	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาครูในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว	4.25	.67	มาก
6.	โรงเรียนมีการดำเนินการคัดเลือกครูแนะแนวในการดำเนินงานด้านการแนะแนวแก่นักเรียน	4.20	.72	มาก
7.	โรงเรียนมีการดำเนินการดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามในการดำเนินงานด้านการแนะแนว	4.22	.72	มาก
8.	โรงเรียนมีการดำเนินการสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ	4.20	.68	มาก
รวมเฉลี่ย		4.27	.57	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการแนะแนวการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเสริมพัฒนาให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง ค้นพบศักยภาพ ความสามารถของตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการคัดเลือกครูแนะแนว ในการดำเนินงานด้านการแนะแนวแก่นักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหาร
งานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ข้อ	รายการคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ	4.31	.68	มาก
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.44	.61	มาก
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.36	.63	มาก
4.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำแนวปฏิบัติคู่มือในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.35	.62	มาก
5.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศมาตรฐานการศึกษาขึ้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.39	.62	มาก
6.	โรงเรียนมีการดำเนินการสำรวจความต้องการของชุมชนโรงเรียน และนักเรียนในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.31	.65	มาก
7.	โรงเรียนมีการดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก	4.35	.66	มาก
8.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี	4.51	.65	มาก
รวมเฉลี่ย		4.38	.55	มาก

จากตาราง 14 พบว่าระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา

คือ โรงเรียนมีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม

ข้อ	รายการคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น	4.26	.68	มาก
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ในด้านการรณรงค์ ป้องกัน ในด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน ความร่วมมือในด้านการต่อต้านยาเสพติด และความปลอดภัยในชุมชน	4.33	.64	มาก
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดอบรมส่งเสริมความรู้ด้านทักษะวิชาการ	4.23	.67	มาก
4.	โรงเรียนมีการดำเนินการสนับสนุน ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ	4.31	.62	มาก
5.	โรงเรียนมีการดำเนินการเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการมาให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.21	.72	มาก
6.	โรงเรียนมีการดำเนินการสนับสนุนให้มีการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ	4.22	.71	มาก
รวมเฉลี่ย		4.26	.60	มาก

จากตาราง 15 พบว่าระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริม

ความเข้มแข็งของชุมชนในด้านการรณรงค์ ป้องกัน ในด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน ความร่วมมือในด้านการต่อต้านยาเสพติด และความปลอดภัยในชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการสนับสนุน ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการมาให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$)

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา

ข้อ	รายการคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	โรงเรียนมีการดำเนินการประสานความร่วมมือในงานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อพัฒนางานวิชาการ	4.30	.64	มาก
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น ทั้งภายในและต่างประเทศ ที่เหมาะสม	4.22	.71	มาก
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนร่วมกับสถานศึกษาอื่น ๆ ในการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียน	4.33	.66	มาก
4.	โรงเรียนมีการดำเนินการให้บริการด้านวิชาการที่เชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร	4.25	.63	มาก
5.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรมอันดี	4.44	.64	มาก
6.	โรงเรียนมีการดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	4.47	.59	มาก
7.	โรงเรียนมีการดำเนินการให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.34	.68	มาก
รวมเฉลี่ย		4.34	.56	มาก

จากตาราง 16 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการ ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการ จัดกิจกรรมประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรมอันดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น ทั้งภายในและต่างประเทศ ที่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$)

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ข้อ	รายการคำถาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	4.24	.65	มาก
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษา การบริหารงานวิชาการ	4.27	.60	มาก
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการ	4.29	.62	มาก
4.	โรงเรียนมีการดำเนินการเพิ่มความพร้อมด้านวิชาการให้แก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	4.26	.65	มาก
5.	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด	4.35	.64	มาก
6.	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา กับหน่วยงานหรือสถาบันอื่น	4.31	.63	มาก
รวมเฉลี่ย		4.29	.55	มาก

จากตาราง 17 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติการ หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ สูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้มีการจัด กิจกรรมเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา กับหน่วยงานหรือสถาบันอื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติการ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$)

ตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานวิชาการ	ปริญญาตรี		ปริญญาโท		t-test	Sig. (2-tailed)
	(n = 113)		(n = 62)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	4.26	0.64	4.31	0.51	-.561	.575
2. ด้านการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้	4.33	0.53	4.45	0.44	-1.871	.063
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	4.37	0.56	4.50	0.49	-1.880	.061
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	4.04	0.65	3.98	0.64	-.789	.492
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.25	0.61	4.25	0.58	-.044	.965
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.22	0.59	4.20	0.66	-.276	.789
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.28	0.60	4.33	0.57	-.552	.582
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา	4.27	0.58	4.27	0.57	-.070	.944

ตาราง 18 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	ปริญญาตรี		ปริญญาโท		t-test	Sig. (2-tailed)
	(n = 113)		(n = 62)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
9. ด้านการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	4.39	0.60	4.38	0.49	-.068	.946
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม	4.27	0.64	4.25	0.55	-.241	.810
11. ด้านการประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา	4.33	0.61	4.36	0.48	-.501	.617
12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน งานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั วงศ์การ หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา	4.30	0.58	4.28	0.53	-.350	.726
รวม	4.26	0.64	4.31	0.62	-.561	.575

จากตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 12 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั วงศ์การ หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตาม
ประสบการณ์

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.954	1.477	4.334*	.014
	ภายในกลุ่ม	172	82.124	.341		
	รวม	174	85.078			
2. ด้านการพัฒนาระบบงาน เรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	.908	.454	1.834	.162
	ภายในกลุ่ม	172	59.638	.247		
	รวม	174	60.546			
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.564	.282	.976	.378
	ภายในกลุ่ม	172	69.597	.289		
	รวม	174	70.161			
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	4.217	2.109	5.209*	.006
	ภายในกลุ่ม	172	97.548	.405		
	รวม	174	101.765			
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.841	.920	2.609	.076
	ภายในกลุ่ม	172	85.029	.353		
	รวม	174	86.870			
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	.939	.470	1.236	.292
	ภายในกลุ่ม	172	91.589	.380		
	รวม	174	92.528			
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.794	.397	1.149	.319
	ภายในกลุ่ม	172	83.246	.345		
	รวม	174	84.040			

ตาราง 19 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.648	.324	.980	.377
	ภายในกลุ่ม	172	79.646	.330		
	รวม	174	80.293			
9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.630	.315	1.031	.358
	ภายในกลุ่ม	172	73.573	.305		
	รวม	174	74.202			
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	.831	.416	1.151	.318
	ภายในกลุ่ม	172	87.030	.361		
	รวม	174	87.862			
11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.489	.244	.777	.461
	ภายในกลุ่ม	172	75.793	.314		
	รวม	174	76.281			
12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.181	1.090	3.552*	.030
	ภายในกลุ่ม	172	73.979	.307		
	รวม	174	76.160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	2	.963	.482	2.002	.137
	ภายในกลุ่ม	172	57.969	.241		
	รวม	174	58.932			

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง 19 พบว่า ทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (Sig. = .014) ด้านการวิจัย

เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Sig. = .006) และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบคลุม องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (Sig. = .030) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ่ ดังตารางที่ 20-22

ตาราง 20 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ (Scheffe') ทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์

ประสบการณ์		ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 6-10 ปี	11 ปีขึ้นไป
ในการทำงาน (n = 175)	\bar{X}	4.24	4.46	4.20
ต่ำกว่า 5 ปี	4.24	-	-.21	.05
ตั้งแต่ 6-10 ปี	4.46	-	-	.26*
11 ปีขึ้นไป	4.20	-	-	-

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง 20 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 6-10 ปี กับประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็น ต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 21 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ
 เชฟเฟ่ (Scheffe') ทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์

ประสบการณ์		ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 6-10 ปี	11 ปีขึ้นไป
ในการทำงาน (n = 175)	\bar{X}	4.12	4.16	3.88
ต่ำกว่า 5 ปี	4.12	-	-.04	.24
ตั้งแต่ 6-10 ปี	4.16		-	.28*
11 ปีขึ้นไป	3.88			-

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง 21 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 6-10 ปีกับประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 22 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ
 เชฟเฟ่ (Scheffe') ทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร
 หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์

ประสบการณ์		ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 6-10 ปี	11 ปีขึ้นไป
ในการทำงาน (n = 175)	\bar{X}	4.36	4.39	4.19
ต่ำกว่า 5 ปี	4.36	-	-.036	.17
ตั้งแต่ 6-10 ปี	4.39		-	.20*
11 ปีขึ้นไป	4.19			-

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง 22 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 6-10 ปี กับประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาข้อมูลของแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ของผู้บริหารและครู เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content Analysis) สรุปข้อเสนอแนะของการวิจัยได้ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุดในด้านผู้บริหาร ครู และชุมชนยังไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างแท้จริง เนื่องจากโดยบริบทแล้วแต่ละภาคส่วนที่เกี่ยวข้องยังไม่มีความรู้ และมีทิศทางในการพัฒนาร่วมกัน ร่องลงมา คือ หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย มีสาระการเรียนรู้รายวิชามากเกินไป ทำให้ครูต้องเสียเวลาในการศึกษาทำความเข้าใจใหม่ และสภาพแวดล้อมในสังคม และเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ต้องมีการปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ จัดประชุมระดมความรู้ ความคิด วางแผนร่วมกันในทุกภาคส่วนเพื่อรับทราบ เสนอแนะพัฒนาไปพร้อมกัน กำหนดแผนการปฏิบัติงาน ปฏิทินการปฏิบัติงาน กำหนดภารกิจในการปฏิบัติงานของครูและผู้บริหารในด้านการพัฒนาหลักสูตรควรให้ชัดเจน พร้อมทั้งจัดอบรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้แก่ครูในโรงเรียน มีการทำความเข้าใจหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ครูบุคลากรในโรงเรียนมีจำกัด เนื่องจากในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ครูไม่ครบชั้น ครูมีงานมากส่งผลต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูผู้สอน ทำให้กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร รองลงมา คือ ครูขาดความรู้และทักษะในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ครูไม่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดมาตรฐานตัวชี้วัดของหลักสูตร

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ ควรลดภาระงานอื่น ๆ ของครูผู้สอนลง เพื่อให้ครูมีเวลาบริหารกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น สร้างความตระหนักให้ครูเห็นถึงความสำคัญของความรู้ ความเข้าใจและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดมาตรฐานตัวชี้วัดของหลักสูตร สำรวจความต้องการของครู จัดสรรงบประมาณในด้านต่าง ๆ ภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสม

3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ขาดเครื่องมือการวัดประเมินผลที่มีคุณภาพ รองลงมา คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางให้เหมาะสมกับความเป็นจริง

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวัดประเมินผลที่มีคุณภาพโดยหน่วยงานต้นสังกัด ครูควรศึกษารูปแบบวัดประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางให้เหมาะสมกับความเป็นจริง และควรจัดให้มีการวัดและประเมินผลพัฒนาการที่หลากหลายเน้นสภาพจริง

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ครูมีภาระงานมากโดยเฉพาะการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาทำวิจัยเป็นนั้นต้องอาศัยระเบียบวิธีที่

ถูกต้อง รองลงมา คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะด้านการวิจัยพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ที่ถูกต้องและสมบูรณ์

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ ควรลดภาระงานที่ไม่จำเป็นของครู บุคลากร เพื่อส่งเสริมให้ ครูบุคลากร จัดทำวิจัย สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมการพัฒนาเพื่อพัฒนาคุณภาพ การการศึกษา การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อุ้ได้และทำวิจัย เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานในสถานศึกษา

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณารายการศึกษาค้นคว้าที่พบมากที่สุด คือ ขาดงบประมาณในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เนื่องจากเป็นโรงเรียน ขนาดเล็ก งบประมาณจึงไม่เพียงพอ รองลงมา คือ ครูขาดการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาให้เกิดความทันสมัย

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ งบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้สื่อที่ ทำมาจากธรรมชาติ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดหาและพัฒนาสื่อ ควรมีการพัฒนาปรับปรุงสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้อยู่เสมอ พัฒนาระบบการผลิตสื่อ ตลอดถึงการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณารายการศึกษาค้นคว้าที่พบมากที่สุด คือ โรงเรียนขาดงบประมาณด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ งบประมาณในการบริหารจัดการต้อง อาศัยชุมชนองค์กรภาคเอกชนมาร่วมดำเนินการ รองลงมา คือ โรงเรียนขาดแหล่งเรียนรู้ที่ เหมาะสม ด้วยด้านทรัพยากรมีอย่างจำกัด ทั้งทรัพยากรบุคคล และงบประมาณและไม่ได้รับ การสนับสนุนในการพัฒนาจัดทำแหล่งเรียนรู้

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนงบประมาณเพื่อการปรับปรุง พัฒนาต่อไป ขอความร่วมมือช่วยเหลือจากภาคีเครือข่าย เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการ สถานศึกษา โรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมบำรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางการระดมความคิดและทาง กำลังร่างกายตามความเหมาะสม จัดสรรงบประมาณในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ให้เหมาะสม

กับการเรียนรู้ทั้งภายในโรงเรียนและนอก ควรนิยามที่ให้ได้หาความรู้นอกห้องเรียน มีการจัดทำแหล่งเรียนรู้ให้มากขึ้นหรือเชิญผู้ที่มีความรู้เข้ามาให้ความรู้มากขึ้น

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การดำเนินงานด้านการนิเทศการศึกษา ไม่เป็นประจำและต่อเนื่องไม่มีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน รองลงมา คือ ครูมีจำนวนน้อยไม่สามารถนิเทศกันเองได้ ครูไม่มีเวลาเพราะต้องรับผิดชอบหลายห้อง

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ กำหนดปฏิทินการนิเทศที่ชัดเจน และจัดการนิเทศเป็นกลุ่มเครือข่ายเพื่อให้มีการนิเทศที่หลากหลาย ครูจัดทำรายการพัฒนาตนเองให้ต่อเนื่อง พัฒนาและปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ การนิเทศแบบยืดหยุ่นและหลากหลายรูปแบบ นิเทศแบบกัลยาณมิตร

8. ด้านการแนะแนวการศึกษา

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด คือ โรงเรียนไม่มีครูที่มีความสามารถเฉพาะในการบริหารจัดการงานแนะแนว รองลงมา คือ โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการแนะแนวการศึกษาโดยตรง

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ นำวิทยากรจากภายนอกที่เกี่ยวข้องมาแนะแนวการศึกษาให้นักเรียน ส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนเข้าอบรมความรู้เกี่ยวกับการแนะแนวทางการศึกษา บันทึกกิจกรรมการช่วยเหลือดูแลนักเรียน ครูแสวงหาความรู้เพิ่มเติม หน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรมการแนะแนว นำสื่อที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวทางการศึกษามาใช้ เพื่อให้เข้าถึงตัวนักเรียนเอง หรือครูควรติดต่อให้มีการแนะแนวทางการศึกษาจากสถาบันอื่น ๆ ควรมีการวางแผนในการทำงานแนะแนวการศึกษาไว้อย่างชัดเจนและนำไปใช้ในการพัฒนาการแนะแนว

9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ครูบุคลากรยังขาดความตระหนัก ขาดความรู้ และความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษา รองลงมา คือ โรงเรียนขาดแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ชัดเจน

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ โรงเรียนจัดโครงการศึกษาดูงานกับโรงเรียนอื่น หรือโรงเรียนใกล้เคียงที่มีรูปแบบ และแนวทางในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ชัดเจน หน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรมการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการดำเนินงานการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อพัฒนางานต่อไป

10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ครอบคลุม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น มีความเชื่อว่าการจัดการศึกษาเป็นความรับผิดชอบของโรงเรียนเท่านั้น รองลงมา คือ การวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและสังคม ยังไม่เป็นไปตามการวางแผนของการพัฒนาด้านวิชาการแก่ชุมชนสังคม

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ การสร้างความเข้าใจในการส่งเสริมงานด้านวิชาการให้แก่ชุมชน จัดประชุม ตัวแทนคณะครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาวางแผนร่วมมือกัน มีการวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาชุมชน หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมระหว่างโรงเรียน และครอบคลุม หน่วยงานอื่นเพื่อส่งเสริมความเข้าใจด้านการพัฒนาจัดการศึกษาแบบภาคีเครือข่าย

11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ครูในโรงเรียนขนาดเล็กมีภาระงานล้นมือ ข้ำซ้อน ทำให้การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นไม่ได้ผล รองลงมา คือ โรงเรียนขาดความร่วมมือการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาวิชาการในระหว่างสถานศึกษา

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นอย่างชัดเจนและเป็นไปตามที่กำหนดตกลงซึ่งกันและกันของสถานศึกษา จัดโครงการพัฒนาสถานศึกษาด้วยด้านวิชาการร่วมกันระหว่างกลุ่มเครือข่าย การจัดกิจกรรมประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการให้หลากหลายและน่าสนใจ

12. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด คือ จำนวนบุคลากรในโรงเรียนมีน้อย ทำให้ผู้ประสานงานวิชาการมีภาระงานที่มาก ส่งเสริมงานวิชาการได้ไม่เต็มที่ รองลงมา คือ งบประมาณในการสนับสนุนด้านวิชาการของหน่วยงานที่ไม่เพียงพอ และครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น มีความเชื่อว่าการจัดการศึกษาเป็นความรับผิดชอบของโรงเรียนเท่านั้น

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมระหว่างโรงเรียน และครอบครัว หน่วยงานอื่น เพื่อส่งเสริมความเข้าใจ ด้านการพัฒนาจัดการศึกษาแบบภาคีเครือข่าย ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจ สร้างความตระหนักในด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา หน่วยงานอื่นเข้ามาช่วยส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการโรงเรียน ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมมือกัน

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยเรียงลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 175 คน โดยจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ครูผู้สอน จำนวน 145 คน และผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 30 คน ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 113 คน และผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 62 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนก ตามประสบการณ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ผู้ที่มีประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 80 คน รองลงมา คือ ผู้ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 6-10 ปี จำนวน 48 คน และผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 จำนวน 47 คน

2. จากผลการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 พบว่า ภาพรวมของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 12 ด้าน อยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการวัดผล และประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาระบบประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ด้านการแนะแนวการศึกษา อยู่ในระดับมาก ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม อยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ปรากฏผล ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนจัดทำหลักสูตรอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการในด้านการวิเคราะห์หลักสูตร อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการวิจัยติดตามประเมินผลการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนทำโครงการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการวัดผล และประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการมอบหมายหน้าที่ในการวัด และประเมินผล การรายงานผลการเรียน การวัด และประเมินผลครูอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการนำผลการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนดเกณฑ์เครื่องมื่อวัดผลประเมินผลกิจกรรมและการจัดการเรียนรู้ มีการดำเนินการกำหนดเกณฑ์เครื่องมื่อวัดผลความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนดนโยบายและแนวทางในการใช้งานวิจัยอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเครือข่ายในการวิจัย การจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหา จัดให้มีสื่อการเรียนรู้ ในการส่งเสริม และสนับสนุนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการผลิตสื่ออุปกรณ์และนวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างศูนย์สื่อการเรียนรู้เพื่อให้บริการและสนับสนุนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

2.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนา และส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียงในการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการสำรวจ จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำข้อมูลเอกสารเผยแพร่ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก

2.7 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นไปอย่างถูกต้อง และเหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวของผู้เรียนเอง อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความตระหนักให้แก่ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศ การช่วยเหลือ อยู่ในระดับมาก

2.8 ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการ

ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเสริม พัฒนาให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง ค้นพบศักยภาพ ความสามารถของตนเอง อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการ คัดเลือกครูแนะแนว ในการดำเนินงานด้านการแนะแนวแก่นักเรียน อยู่ในระดับมาก

2.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติม ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ อยู่ในระดับมาก

2.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนในด้านการรณรงค์ ป้องกัน ในด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน ความร่วมมือในด้านการต่อต้านยาเสพติด และความปลอดภัย ในชุมชน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนมีการดำเนินการสนับสนุน ส่งเสริมการแสวงหา ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียน มีการดำเนินการเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการมาให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก

2.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อส่งเสริม ประเพณี วัฒนธรรมอันดี อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น ทั้งภายในและต่างประเทศ ที่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก

2.12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนมี การดำเนินการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา กับหน่วยงานหรือ

สถาบันอื่น อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก

3. จากผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่ง สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

3.1 จากผลการเปรียบเทียบทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาในภาพรวม พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

3.2 จากผลการเปรียบเทียบทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (Sig. = .014) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Sig. = .006) และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (Sig. = .030) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

3.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในด้านการพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 6-10 ปี กับประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3.2.2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปีกับประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3.2.3 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบคลุม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบคลุม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี กับประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบคลุม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3.3 จากผลการศึกษาข้อมูลของแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ของผู้บริหารและครู เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 อภิปรายผลการวิจัย โดยสรุปข้อเสนอแนะของการวิจัยได้ ดังนี้

3.3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด ในด้านผู้บริหาร ครู และชุมชนยังไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างแท้จริง เนื่องจากโดยบริบทแล้วแต่ละภาคส่วนที่เกี่ยวข้องยังไม่มีความรู้ และมีทิศทางในการพัฒนาร่วมกัน ร่องลงมา คือ หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย มีสาระการเรียนรู้รายวิชามากเกินไป ทำให้ครูต้องเสียเวลาในการศึกษา ทำความเข้าใจใหม่ และสภาพแวดล้อมในสังคม และเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ต้องมีการปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ จัดประชุมระดมความรู้ ความคิด วางแผนร่วมกัน ในทุกภาคส่วนเพื่อรับทราบ เสนอแนะพัฒนาไปพร้อมกัน กำหนดแผนการปฏิบัติงาน ปฏิทิน การปฏิบัติงาน กำหนดภารกิจในการปฏิบัติงานของครูและผู้บริหารในด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรให้ชัดเจน พร้อมทั้งจัดอบรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้แก่ครูในโรงเรียน มีการทำความเข้าใจหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ

3.3.2 ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ครู บุคลากรในโรงเรียนมีจำกัด เนื่องจากในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ครูไม่ครบชั้น ครูมีงานมากส่งผลต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูผู้สอน ทำให้กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ร่องลงมา คือ ครูขาดความรู้และทักษะในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ครูไม่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดมาตรฐาน ตัวชี้วัดของหลักสูตร

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ ควรลดภาระงานอื่น ๆ ของครูผู้สอนลง เพื่อให้ครูมีเวลาบริหารกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น สร้างความตระหนักให้ครูเห็นถึงความสำคัญของความรู้ ความเข้าใจและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดมาตรฐาน ตัวชี้วัดของหลักสูตร สรรวจความต้องการของครู จัดสรรงบประมาณในด้านต่าง ๆ ภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสม

3.3.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ขาดเครื่องมือการวัดประเมินผลที่มีคุณภาพ รองลงมา คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางให้เหมาะสมกับความเป็นจริง

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวัดประเมินผลที่มีคุณภาพโดยหน่วยงานต้นสังกัด ครูควรศึกษารูปแบบวัดประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางให้เหมาะสมกับความเป็นจริง และควรจัดให้มีการวัดและประเมินผลพัฒนาการที่หลากหลายเน้นสภาพจริง

3.3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ครูมีภาระงานมากโดยเฉพาะการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาทำวิจัยเป็นนั้นต้องอาศัยระเบียบวิธีที่ถูกต้อง รองลงมา คือ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจและทักษะด้านการวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ถูกต้องและสมบูรณ์

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ ควรลดภาระงานที่ไม่จำเป็นของครู บุคลากร เพื่อส่งเสริมให้ครูบุคลากร จัดทำวิจัย สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมการพัฒนาเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อุ้ได้และทำวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานในสถานศึกษา

3.3.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ขาดงบประมาณในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เนื่องจากเป็นโรงเรียนขนาดเล็กงบประมาณจึงไม่เพียงพอ รองลงมา คือ ครูขาดการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เกิดความทันสมัย

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ ของบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้สื่อที่ทำมาจากธรรมชาติ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดหาและพัฒนาสื่อ ควรมีการพัฒนาปรับปรุง

สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
การจัดการพัฒนาอบรมด้านการผลิตสื่อ ตลอดจนการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี
เพื่อการศึกษา

3.3.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด
คือ โรงเรียนขาดงบประมาณด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้งบประมาณในการบริหารจัดการ
ต้องอาศัยชุมชนองค์กรภาคเอกชนมาร่วมดำเนินการ รองลงมา คือ โรงเรียนขาดแหล่งเรียนรู้
ที่เหมาะสม ด้วยด้านทรัพยากรมีอย่างจำกัด ทั้งทรัพยากรบุคคล และงบประมาณและไม่ได้รับ
การสนับสนุนในการพัฒนาจัดทำแหล่งเรียนรู้

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสนับสนุนงบประมาณ
เพื่อการปรับปรุงพัฒนาต่อไป ขอความร่วมมือช่วยเหลือจากภาคีเครือข่าย เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน
คณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมบำรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางการระดม
ความคิดและทางกำลังร่างกายตามความเหมาะสม จัดสรรงบประมาณในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
ให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ทั้งภายในโรงเรียนและนอก ควรนิยมนำให้เด็กหาความรู้นอกห้องเรียน
มีการจัดทำแหล่งเรียนรู้ให้มากขึ้นหรือเชิญผู้ที่มีความรู้เข้ามาให้ความรู้มากขึ้น

3.3.7 ด้านการนิเทศการศึกษา

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด
คือ การดำเนินงานด้านการนิเทศการศึกษา ไม่เป็นประจำและต่อเนื่องไม่มีแนวทางการดำเนินงาน
ที่ชัดเจน รองลงมา คือ ครูมีจำนวนน้อยไม่สามารถนิเทศกันเองได้ ครูไม่มีเวลา เพราะต้อง
รับผิดชอบหลายห้อง

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ กำหนดปฏิทินการนิเทศที่ชัดเจน และจัดการนิเทศ
เป็นกลุ่มเครือข่ายเพื่อให้มีการนิเทศที่หลากหลาย ครูจัดทำรายการพัฒนาตนเองให้ต่อเนื่อง
พัฒนาและปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ การนิเทศแบบยืดหยุ่นและหลากหลายรูปแบบ นิเทศแบบ
กัลยาณมิตร

3.3.8 ด้านการแนะแนวการศึกษา

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด คือ โรงเรียนไม่มีครูที่มีความสามารถเฉพาะในการบริหารจัดการงานแนะแนว รองลงมา คือ โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการแนะแนวการศึกษาโดยตรง

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ นำวิทยากรจากภายนอกที่เกี่ยวข้องมาแนะแนวการศึกษาให้แก่นักเรียน ส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนเข้าอบรมความรู้เกี่ยวกับการแนะแนวทางการศึกษา บันทึกกิจกรรมการช่วยเหลือดูแลนักเรียน ครูแสวงหาความรู้เพิ่มเติม หน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรมการแนะแนว นำสื่อที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวทางการศึกษามาใช้ เพื่อให้เข้าถึงตัวนักเรียนเอง หรือครูควรติดต่อให้มีการแนะแนวทางการศึกษาจากสถาบันอื่น ๆ ควรมีการวางแผนในการงานแนะแนวการศึกษาไว้อย่างชัดเจนและนำไปใช้ในการพัฒนาการแนะแนว

3.3.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ครู บุคลากรยังขาดความตระหนัก ขาดความรู้ และความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รองลงมา คือ โรงเรียนขาดแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ชัดเจน

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ โรงเรียนจัดโครงการศึกษาดูงานกับโรงเรียนอื่น หรือโรงเรียนใกล้เคียงที่มีรูปแบบ และแนวทางในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ชัดเจน หน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรมการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการดำเนินงานการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อพัฒนางานต่อไป

3.3.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น มีความเชื่อว่าการจัดการศึกษา

เป็นความรับผิดชอบของโรงเรียนเท่านั้น รองลงมา คือ การวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและสังคม ยังไม่เป็นไปตามการวางแผนของการพัฒนาด้านวิชาการแก่ชุมชนสังคม

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ การสร้างความเข้าใจในการส่งเสริมงานด้าน วิชาการให้แก่ชุมชน จัดประชุม ตัวแทนคณะครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาวางแผน ร่วมมือกัน มีการวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาชุมชน หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมระหว่างโรงเรียน และครอบครัว หน่วยงานอื่นเพื่อส่งเสริม ความเข้าใจ ด้านการพัฒนาจัดการศึกษาแบบภาคีเครือข่าย

3.3.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่พบ มากที่สุด คือ ครูในโรงเรียนขนาดเล็กมีภาระงานล้นมือ ซ้ำซ้อน ทำให้การประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นไม่ได้ผล รองลงมา คือ โรงเรียนขาดความร่วมมือ การสร้างเครือข่ายในการพัฒนาวิชาการในระหว่างสถานศึกษา

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาอื่นอย่างชัดเจนและเป็นไปตามที่กำหนดตกลงซึ่งกันและกันของสถานศึกษา จัดโครงการพัฒนาสถานศึกษาด้วยด้านวิชาการร่วมกันระหว่างกลุ่มเครือข่าย การจัดกิจกรรม ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการให้หลากหลายและน่าสนใจ

3.3.12 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา

แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากแบบสอบถามปลายเปิด เมื่อพิจารณาการศึกษาปัญหาที่ พบมากที่สุด คือ จำนวนบุคลากรในโรงเรียนมีน้อย ทำให้ผู้ประสานงานวิชาการมีภาระงานที่มาก ส่งเสริมงานวิชาการได้ไม่เต็มที่ รองลงมา คือ งบประมาณในการสนับสนุนด้านวิชาการของ หน่วยงานที่ไม่เพียงพอ และครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น มีความเชื่อว่าการจัด การศึกษาเป็นความรับผิดชอบของโรงเรียนเท่านั้น

ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมระหว่างโรงเรียน และครอบครัว หน่วยงานอื่น เพื่อส่งเสริมความเข้าใจ ด้านการพัฒนาจัดการศึกษาแบบภาคี เครือข่าย ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจ สร้างความตระหนักในด้านการประสานความร่วมมือ

ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา หน่วยงานอื่นเข้ามาช่วยส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการ โรงเรียน ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมมือกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาระบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีประเด็นการอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนจัดทำหลักสูตรอย่างเป็นระบบ โรงเรียนดำเนินการในด้านการวิเคราะห์หลักสูตร โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนจัดทำหลักสูตร โดยผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โรงเรียนมีการดำเนินการสรุปผลและปรับปรุงหลักสูตร โรงเรียนมีการดำเนินการสรุปผลและปรับปรุงหลักสูตร และโรงเรียนมีการดำเนินการทดลองใช้หลักสูตร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดทำหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วสันต์ ปรีदानันต์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้ โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหา สาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก และโรงเรียนมีการดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภา วงษ์นาคเพ็ชร (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ตามเนื้อหา และหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการดำเนินการมอบหมายหน้าที่ในการวัด และประเมินผล การรายงานผลการเรียน การวัด และประเมินผลครูอย่างชัดเจน โรงเรียนมีการดำเนินการ นำผลการวัดผลและประเมินผลการเรียนมาใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนมีการดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวัด และประเมินผล โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหาเครื่องมือ และเอกสารการวัด และประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวรรณ วงษาลาก (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนโสตศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ภาคกลาง สังกัดสำนักบริหารงานด้านการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัย พบว่า ด้านการวัดผล และประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนด นโยบายและแนวทางในการใช้งานวิจัยอย่างเป็นระบบ โรงเรียนมีการดำเนินการวิจัยเพื่อจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำวิจัยเพื่อปรับปรุงการจัด กระบวนการเรียนรู้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา และโรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพด้วยกระบวนการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิลวรรณ วัฒนา (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติงาน การบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหา จัดให้มีสื่อการเรียนรู้ ในการส่งเสริม และสนับสนุนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โรงเรียนมีการดำเนินการผลิตสื่อ อุปกรณ์และนวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน โรงเรียนมีการดำเนินการ จัดทำระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และโรงเรียนมีการดำเนินการประเมินผลการใช้และการพัฒนา สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนรู้ในโรงเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปภาวดี โพธิ์งาม (2559) แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ

อัมพร อินผอง (2554) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนา และส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียงในการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนมีการดำเนินการสำรวจ จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผน การจัดระบบแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และโรงเรียนมีการดำเนินการบันทึก สรุปผล และประเมินผล การใช้แหล่งเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ เหลียวกุล (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการหาทางช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานการใช้แหล่งเรียนรู้

1.7 ด้านการนิเทศการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นไปอย่างถูกต้อง และเหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวของผู้เรียนเอง และโรงเรียนมีการดำเนินการจัดระบบการนิเทศให้มีความเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนมีการดำเนินการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนากร พรหมวังขวา (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.8 ด้านการแนะแนวการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการดำเนินการช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือนักเรียนให้มีความเท่าเทียมกัน และ โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเสริม พัฒนาให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง ค้นพบศักยภาพ ความสามารถของตนเอง โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาครูในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว โรงเรียนมีการดำเนินการจัดระบบงานด้านการแนะแนว การศึกษาอย่างชัดเจน และโรงเรียนมีการดำเนินการดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม ในการดำเนินงานด้านการแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์ภรณ์ เดียวเจริญ (2555) ได้ศึกษาวิจัย

เรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการแนะแนว โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี ทั้งยังมีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการดำเนินการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังเหมาะสม จัดดำเนินการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พร้อมทั้งทำแนวปฏิบัติ คู่มือในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากนั้นดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิลวรรณ วัฒนา (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนกร พรหมวังขวา (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนในด้านการรณรงค์ ป้องกัน ในด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน ความร่วมมือในด้านการต่อต้านยาเสพติด และความปลอดภัยในชุมชน โรงเรียนมีการดำเนินการสนับสนุน ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น โรงเรียนมีการดำเนินการจัดอบรมส่งเสริมความรู้ด้านทักษะวิชาการ และโรงเรียนมีการดำเนินการสนับสนุนให้มีการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌบภัช รุ่งโรจน์ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน

สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ณปภัช รุ่งโรจน์, 2553)

1.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรมอันดี โรงเรียนมีการดำเนินการให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนร่วมกับสถานศึกษาอื่น ๆ ในการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียน โรงเรียนมีการดำเนินการประสานความร่วมมือในงานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อพัฒนางานวิชาการ และโรงเรียนมีการดำเนินการให้บริการด้านวิชาการที่เชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตยา กุสุภา (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัย พบว่า ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งสืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิทยาการในที่อื่น ๆ

1.12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา กับหน่วยงานหรือสถาบันอื่น โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการ โรงเรียนมีการดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษา การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมีการดำเนินการเพิ่มความพร้อมด้านวิชาการให้แก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งแก้ว เฟื่องศิลา (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) ผลการวิจัย พบว่า ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลภา สลักเพชร (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัย พบว่า ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

2. จากผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสพการณ์สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 12 ด้าน ซึ่งไม่เป็นตามที่สมมุติฐานตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า

2.1.1 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีความตระหนักในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงอันส่งผลถึงการจัดการศึกษา และการนำหลักสูตรไปปรับปรุง แก้ไขนำไปใช้ ทั้งนี้ โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อกระตุ้นให้ทุกฝ่ายมีความตระหนักในการร่วมกันวางแผนเพื่อพัฒนาหลักสูตรไปพร้อมกัน จึงทำให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไปมีความคิดเห็นในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมล เดชะ (2559) ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.1.2 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีความตระหนักในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมการปลูกฝังจริยธรรม คุณธรรม ค่านิยมอันดี ไปพร้อมกับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของคำว่า เก่ง ดี มีสุข จึงทำให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป มีความคิดเห็นในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มูนา จารง (2560) ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.1.3 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีความตระหนักในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ที่มีความสำคัญต่อตัวของผู้เรียน โดยมีการจัดทำแบบการวัดและประเมินผลเพื่อนำไปประเมินผลระหว่างเรียน หลังการเรียน และปลายปี นำผลไปตัดสินการผ่านผลการเรียนรู้อีก

ที่คาดหวังและตัดสินผลการเรียนรายวิชา จึงทำให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไปมีความคิดเห็นในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มูนา จารง (2560) ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ ชูยมูลละ (2557) ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ไม่แตกต่างกัน

2.1.4 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีความตระหนักในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่มีการส่งเสริม สนับสนุน ให้ครู บุคลากรทางการศึกษา จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาผู้เรียน ให้ได้รับการศึกษาที่เหมาะสมต่อตัวของผู้เรียน จึงทำให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไปมีความคิดเห็นในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทนียา ประภาสโนบล (2557) ผลการวิจัย พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่มีความแตกต่างกัน

2.1.5 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีความตระหนักในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ที่ถึงแม้จะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก แต่ผู้บริหาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เหมาะสมกับตัวของผู้เรียน จึงทำให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไปมีความคิดเห็นในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชรี เนียมรัตน์ (2562) ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ รายงาน ด้านการพัฒนาสื่อ และการนำไปใช้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (นุชรี เนียมรัตน์, 2562)

2.1.6 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีความตระหนักในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในการส่งเสริมความรู้ ความคิด ประสบการณ์ อีกทั้งการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องอยู่เพียงในห้องเรียน รวมมือกับชุมชนออกสำรวจทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม ใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ได้จริง ตามบริบทของโรงเรียน และชุมชน

อย่างเหมาะสม จึงทำให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป มีความคิดเห็นในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศักดิ์ อุ่ณใจ ผลการวิจัย พบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ .01 (พรศักดิ์ อุ่ณใจ, 2556)

2.1.7 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีความตระหนักในด้านการนิเทศการศึกษา ที่มีการจัดทำแผนการนิเทศ ปฏิทินการนิเทศ อีกทั้งยังเป็นการนิเทศแบบกัลยาณมิตรเชิงให้คำแนะนำ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของครูพัฒนาขึ้น และน่าสนใจ จึงทำให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป มีความคิดเห็นในด้านการนิเทศการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรรัตน์ ภูคงคา ผลการวิจัย พบว่า เมื่อจำแนกขนาดวุฒิการศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และปริญญาโท-เอก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการนิเทศการศึกษา ไม่แตกต่างกัน (อุไรรัตน์ ภูคงคา, 2557)

2.1.8 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีความเข้าใจในด้านการแนะแนวการศึกษา ที่ทำให้เข้าใจในผู้เรียนมากยิ่งขึ้น และสนับสนุน ส่งเสริมความถนัดของผู้เรียนได้ ให้ผู้เรียนสามารถที่จะทราบถึงความถนัดของตน รู้จักการวางแผนชีวิตอย่างเป็นระบบ และได้แสดงศักยภาพของตนให้ผู้อื่นได้เห็น จึงทำให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป มีความคิดเห็นในด้านการแนะแนวการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มูนา จารง (2560) ผลการวิจัย พบว่า ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.1.9 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีความตระหนักในด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่มีรูปแบบ วิธีการ การกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน ผู้บริหารให้ความสำคัญ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ จึงทำให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป มีความคิดเห็นในด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชยมน พินทุสมิต ผลการวิจัย พบว่า ประชากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (พรชยมน พินทุสมิต, 2560)

2.1.10 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีความตระหนักในด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม ในการวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและสังคมในการพัฒนาด้านวิชาการเพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างกันได้มากขึ้น ทั้งนี้จึงทำให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไปมีความคิดเห็นในด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทนียา ประภาสโนบล ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครู ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชน ไม่มีความแตกต่างกัน (ภัทนียา ประภาสโนบล, 2557)

2.1.11 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีความตระหนักในด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ทั้งภาครัฐ และเอกชนเพื่อพัฒนาวิชาการ มีการวางแผนงาน ดำเนินการงานวิชาการร่วมกันกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น จึงทำให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป มีความคิดเห็นในด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มูนา จารง (2560) ผลการวิจัย พบว่า ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ทั้งภาครัฐ และเอกชน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.1.12 ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีความตระหนักในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ที่มีการดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาร่วมกัน เพิ่มความพร้อมด้านวิชาการให้แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกัน จึงทำให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป มีความคิดเห็นในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มูนา จารง (2560) ผลการวิจัย พบว่า ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 จากผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตาม ประสบการณ์ พบว่าการบริหารงานวิชาการ จำนวน 9 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ ด้านการวัดผล

ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป ต่างมีประสบการณ์ในการดำเนินงานวิชาการ ดำเนินงานด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ ใฝ่ศึกษาหาความรู้ สร้างความเข้าใจ พร้อมทั้งจะดำเนินการพัฒนางานด้วยการวางแผนอย่างเป็นระบบ ประสานความร่วมมือ มีการดำเนินงาน สรุปผลและปรับปรุง อยู่เสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ ดังนี้

2.2.1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป ต่างมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน มีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับหลักสูตรการเรียนรู้และตัวชี้วัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญดา ยงยศยิ่ง ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและรายด้านไม่แตกต่างกัน (ธัญดา ยงยศยิ่ง, 2560)

2.2.2 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน เมื่อพิจารณา จากประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า ผู้ตอบ แบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปี ขึ้นไป ต่างมีประสบการณ์ในการดำเนินงานโดยการสร้างเครื่องมือการวัดผล ประเมินผลที่มี คุณภาพ ได้มาตรฐาน และหลากหลาย ตามรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ภัทธินยา ประภาสโนบล (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และพนักงานครู สังกัดเทศบาลในจังหวัดลพบุรี สระบุรี และสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เมื่อพิจารณา จากประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าผู้ตอบ แบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปี ขึ้นไป ต่างมีประสบการณ์ในการดำเนินการพัฒนาสื่อ อีกทั้งยังมีการประยุกต์ใช้สื่อจากธรรมชาติ ที่หาได้ภายในชุมชน และวัสดุที่เหลือใช้มาทำสื่อที่มีความน่าสนใจ มีความรู้ความเข้าใจในการใช้

เทคโนโลยีเพื่อนำมาจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมล เดชะ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ ผลการวิจัย พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2.4 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป ต่างมีประสบการณ์ ในการดำเนินการวางแผน พัฒนา ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกชุมชน โดยอาศัยความร่วมมือจากชุมชนมาช่วยพัฒนา ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัชยา เพชรสมัย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (จิรัชยา เพชรสมัย, 2555)

2.2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนที่มี ประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป ต่างมีประสบการณ์ในการนิเทศ การศึกษาตามปฏิทินการนิเทศ เพื่อเพิ่มและพัฒนาความสามารถของครูผู้สอนในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ โดยนิเทศแบบกัลยาณมิตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คำปัทม์ บุญชิต ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงาน ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปีลงมา และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีความเห็นเกี่ยวกับ สภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านการนิเทศการศึกษา ไม่แตกต่างกัน (คำปัทม์ บุญชิต, 2554)

2.2.6 ด้านการแนะแนวการศึกษา เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์ ตั้งแต่ 6 -10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป ต่างมีประสบการณ์ ในการวางแผนการดำเนินงาน ตามสภาพจริง เหมาะสมกับตัวบุคคล มีการบันทึกข้อมูลไว้ อย่างเป็นระบบ สามารถช่วยเหลือนักเรียนได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวรรณ วงษาลาก (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียน โสตรศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ภาคกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษ

ตามประสบการณ์ทำงาน ระหว่างประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 11 ปีขึ้นไป ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน

2.2.7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป ต่างมีประสบการณ์และพื้นฐานความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทนียา ประภาสโนบล (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และพนักงานครู สังกัดเทศบาลในจังหวัดลพบุรี สระบุรี และสิงห์บุรี ผลการวิจัย พบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.8 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 6 -10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป เข้าใจการดำเนินงานวิชาการ ในการวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชน มีการจัดประชุมเพื่อปรึกษาดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญดา ยงยศยิ่ง (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (ธัญดา ยงยศยิ่ง, 2560)

2.2.9 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป ในการดำเนินงานเพื่อลดความซ้ำซ้อนของการทำงาน ดำเนินการอย่างเป็นระบบ ซึ่งได้จัดกิจกรรมเพื่อสร้างงานวิชาการ ศึกษารูปแบบบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มูนา จารง (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอน ผลการวิจัย พบว่า ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 จากผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตาม ประสบการณ์ พบว่า

การบริหารงานวิชาการ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป พบความแตกต่างทางประสบการณ์ ในการวางแผนงานขาดความยืดหยุ่นในการทำงาน ยังคงยึดรูปแบบเดิมในการทำงาน หลักสูตรเปลี่ยนแปลงบ่อย มีสาระการเรียนรู้รายวิชามากเกินไป ทำให้ครูต้องเสียเวลาในการศึกษาทำความเข้าใจใหม่ครูมีภาระงานที่มากเกินไป การพัฒนาความรู้ขาดความต่อเนื่อง ครู และชุมชนยังไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างแท้จริง ดังนี้

2.3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์ ตั้งแต่ 6 -10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร ครู และชุมชนยังไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างแท้จริง เนื่องจากโดยบริบทแล้วแต่ละภาคส่วนที่เกี่ยวข้องยังไม่มีความรู้ และมีทิศทางในการพัฒนาร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ ชุยมูลละ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช) จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พิจารณาจากประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียน ครู บุคลากรขาดความตระหนักรู้ถึงความสำคัญด้านงานวิจัย อีกทั้งไม่ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมการพัฒนา เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา และภาระงานของครูมีมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลามากพอ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิลวรรณ วัฒนา (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและครูวิชาการที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.3 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ การหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 6-10 ปี และประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครอบครัวยุทธศาสตร์ การหน่วยงาน และสถาบันอื่น มีความเชื่อว่าการจัดการศึกษาเป็นความรับผิดชอบของโรงเรียนเท่านั้น อีกทั้งการวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและสังคม ยังไม่เป็นไปตามแผนของการพัฒนาด้านวิชาการแก่ชุมชนสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์ภรณ์ เตียวเจริญ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ การหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการจัดประชุมระดมความรู้ ความคิดวางแผนร่วมกันในทุกภาคส่วนเพื่อรับทราบ เสนอแนะพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไปพร้อมกัน กำหนดแผนการปฏิบัติงาน ปฏิทินการปฏิบัติงาน กำหนดภารกิจในการปฏิบัติงานของครูและผู้บริหารในด้านการพัฒนาหลักสูตรควรให้ชัดเจน จัดอบรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้แก่ครู บุคลากรในโรงเรียน กระตุ้นให้ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ตื่นตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการทำความเข้าใจหลักสูตรอย่างชัดเจนเพื่อให้หลักสูตรสถานศึกษามีประสิทธิภาพ

2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในด้านการดำเนินงาน โดยมีการบริหารจัดการที่ชัดเจน สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สร้างความตระหนักให้ครูเห็นถึงความสำคัญของความรู้ ความเข้าใจและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดมาตรฐาน ตัวชี้วัดของหลักสูตร มาตรฐานงานอื่น ๆ ของครูผู้สอนลง เพื่อให้ครูมีเวลาบริหารกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น ผู้บริหารวางแผนการนำหลักการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพให้ครูผู้สอนไปในทิศทางเดียวกันแทนการปฏิบัติตามนโยบายที่หลากหลายและไม่ต่อเนื่อง สำนวจความต้องการของครู จัดสรรงบประมาณในด้าน

ต่าง ๆ ภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสม ให้สำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ

3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ควรจัดให้มีการวัดและประเมินผลพัฒนาการที่หลากหลายเน้นสภาพจริง สร้างและพัฒนาเครื่องมือการวัดประเมินผลที่มีคุณภาพโดยหน่วยงานต้นสังกัด จัดกิจกรรม โครงการ ค่าวิชาการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทุกคนเข้ารับการอบรมด้านการวิจัยในชั้นเรียน มีการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ได้และทำวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานในสถานศึกษา การสร้างความตระหนักให้ครูเห็นถึงความสำคัญด้านงานวิจัย และการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมพัฒนาในด้านการวิจัยอย่างต่อเนื่อง จัดอบรมในเรื่องของการจัดทำวิจัยให้กับบุคลากร สนับสนุนให้ครูเผยแพร่งานวิจัย

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรมีการพัฒนาปรับปรุงสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ นำสื่อหรือเทคโนโลยีต่าง ๆ จาก DLTV มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดการพัฒนาอบรมด้านการผลิตสื่อ ตลอดจนการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแก่ครู ร้อยละ 100 อบรมพัฒนาสื่อให้หลากหลายตรงตามความต้องการและความเหมาะสมของบริบทโรงเรียน ควรส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง พร้อมทั้งจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาเป็นปัจจุบัน และจัดเก็บในสื่อที่สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้ง่ายและทันต่อเหตุการณ์

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมบำรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางการระดมความคิดและทางกำลังร่างกายตามความเหมาะสมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนงบประมาณเพื่อการปรับปรุงพัฒนาต่อไป ควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียนให้มีความทันสมัย และสอดคล้องกับสภาพของชุมชน ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ควรมีการประสานหน่วยงานที่พร้อมสนับสนุนเพื่อช่วยกิจกรรมของโรงเรียน ขอความร่วมมือช่วยเหลือจากภาคีเครือข่าย เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา

7. ด้านการนิเทศการศึกษาควรมีการจัดทำแผนโครงการนิเทศภายในเพื่อการพัฒนาโรงเรียนในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนไว้เป็นประจำทุกปี ควรจัดทำปฏิทินการนิเทศการศึกษาให้ชัดเจน ดำเนินการนิเทศแบบยืดหยุ่นและหลากหลายรูปแบบ นิเทศแบบกัลยาณมิตร

เชิงแนะนำเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู จัดให้ครูอภิปรายผลการจัดการเรียนการสอน และให้ครูจัดทำรายการพัฒนาตนเองให้ต่อเนื่อง พัฒนาและปรับปรุงตนเอง

8. ด้านการแนะแนวการศึกษา ควรมีการวางแผนในการทำงานแนะแนวการศึกษาไว้ อย่างชัดเจนและนำไปใช้ในการพัฒนาการแนะแนวของการศึกษาตามสภาพจริง ส่งเสริมให้ครู บุคลากรมีการอบรมความรู้ในการแนะแนวการศึกษา หรือสร้างเครือข่ายครูแนะแนวให้มีการร่วมมือกันในการให้ความช่วยเหลือ แนะนำแลกเปลี่ยนข่าวสาร และการแนะแนวการศึกษา ของโรงเรียนขนาดเล็ก คณะครูควรมีความตระหนักและรับผิดชอบร่วมกัน ไม่ปล่อยให้ เป็นหน้าที่ของครูแนะแนวแต่เพียงอย่างเดียว

9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรมีการดำเนินงาน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูล ในการวางแผนเพื่อพัฒนางานต่อไป กระตุ้นให้ครู บุคลากรปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติงาน อย่างเคร่งครัด ควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมในการจัดอบรมด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา โดยเน้นให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมอบรม ร้อยละ 100 และควร ศึกษาจากโรงเรียนใกล้เคียงที่สามารถแนะนำ ให้ความรู้ สร้างความเข้าใจในการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม ควรมีการวางแผนร่วมกับ ผู้นำชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาชุมชน สร้างความเข้าใจในการส่งเสริม งานด้านวิชาการให้แก่ชุมชน จัดประชุม ตัวแทนคณะครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา วางแผนร่วมมือกัน หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมระหว่างโรงเรียน และครอบครัว หน่วยงานอื่น เพื่อส่งเสริมความเข้าใจ ด้านการพัฒนาจัดการศึกษาแบบภาคีเครือข่าย จัดให้มีการประชุมทุกเดือนร่วมกับหมู่บ้านและนำความรู้ด้านวิชาการมาช่วยเสริมในการประชุม

11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา ควรการประสาน ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นอย่างชัดเจน และเป็นไปตามที่กำหนด ขอความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา ควรมีการโครงการพัฒนาสถานศึกษาด้วยด้านวิชาการ ร่วมกันระหว่างกลุ่มเครือข่าย

1.2 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ควรมีการจัดประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบัน อื่นที่จัดการศึกษา ควรขอความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงาน

ที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมระหว่างโรงเรียน และครอบครัว หน่วยงานอื่นเพื่อส่งเสริมความเข้าใจ
ด้านการพัฒนาจัดการศึกษาแบบภาคีเครือข่าย การนำครูไปศึกษาและร่วมกันพัฒนากับ
สถานศึกษานอกเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนางานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
2. ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เป็นเลิศสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ต.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรการศึกษาแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤติยา กุลภา. (2558). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- กิ่งแก้ว เฟื่องศิลา. (2558). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ). วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- คำปักษ์ บุญชิต. (2554). การบริหารงานวิชาการตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, ปทุมธานี.
- จิรัชยา เพชรสมัย. (2555). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, ปทุมธานี.
- ชวัลลักษณ์ รัตวิภทกุล. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- ณปภัช รุ่งโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ดวงเดือน แก้วฝ้าย. (2558). ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.

- ทิพยาภรณ์ เตียวเจริญ. (2555). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ทิพวรรณ วงษาลาภ. (2558). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนโสตศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ภาคกลาง สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษา พิเศษ. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- ธัญดา ยงยศยิ่ง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.
- นิภาพร เหล็กกลี. (2559). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 4(3), 78-79.
- นิลวรรณ วัฒนา. (2556). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- นุชรี เนียมรัตน์. (2562). การบริหารงานวิชาการของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เบญจวรรณ เสรีวัลลภ. (2560). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- เบญจวรรณ เหลวภูล. (2561). ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- ปภาวดี โพธิ์งาม. (2559). แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.

- ปริศนา สีเงิน. (2559). **สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.**
- พรพรหม พินทุสมิต. (2560). **การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.**
- พรศักดิ์ อุ๋นใจ. (2556). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเชิงกลยุทธ์ สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.**
- ภัทนียา ประภาสโนบล. (2557). **การบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และพนักงานครู สังกัดเทศบาลในจังหวัดลพบุรี สระบุรี และสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.**
- ภัทรลดา ประมาณพล. (2560). **การพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง จำนวนนับ และการบวก การลบ การคูณ การหาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค TAI. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ลพบุรี.**
- มูนา จารง. (2560). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.**
- รัตน์กร พรมวังขวา. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.**
- वलันต์ ปริदानันต์. (2553). **การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.**
- วัลลา สลักเพชร. (2555). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.**

- วิภา ทองหง่า. (2554). **รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- วิมล เดชะ. (2559). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- ศิริพร สระทองหน. (2558). **แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- สารินทร์ เอี่ยมครอง. (2561). **แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัด ชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3. (2562). **สรุปสารสนเทศทางการศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 17 พฤศจิกายน 2563, จาก <https://online.pubhtml5.com/fhgf/hflm/index.html#p=1>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **สภาวะการศึกษาไทย ปี 2559/2560 แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุชาติ วิริยะ, เกียรติพงษ์ มีเพียร, ไพโรจน์ พรหมมีเนตร และพงษ์ศักดิ์ ศรีวรกุล. (2558). **การพัฒนาารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1**. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตรอยเอ็ด*, 4(1), 277-288.

- สุวรรณ ชุยมูลละ. (2557). **สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช) จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.**
- โสภณา เศวตคชกุล. (2562). **กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการโรงเรียนสองภาษา หลักสูตร ไทย-อังกฤษ สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยนอร์ท กรุงเทพมหานคร, กรุงเทพฯ.**
- โสภภา วงษ์นาคเพ็ชร. (2553). **การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.**
- อัมพร อินผง. (2555). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.**
- อุไรรัตน์ ภูคองคา. (2557). **การบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนท่าคันโท อำเภوتاคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.**

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์
วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาศาสตร์
2. นายถาวร เกษณา ผู้อำนวยการโรงเรียนแจ้คอนวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 3
ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาศาสตร์
3. นายเสวก จัดสวຍ ผู้อำนวยการโรงเรียนไผ่งามวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 3
ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาศาสตร์

ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 (2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ของผู้บริหารโรงเรียน และครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา (3) ศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 คำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยไม่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ และสถานภาพทางราชการของผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด

2. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สอบถามข้อมูลกับผู้บริหาร ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 12 ด้าน

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 12 ด้าน

คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กเป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านตอบแบบสอบถาม กรุณาตอบคำถามครบทุกข้อ และโปรดให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ โดยให้ข้อมูลตามความเป็นจริง ทั้งนี้จะไม่มีการเปิดเผยคำตอบของท่านเป็นรายบุคคล แต่จะนำเสนอในภาพรวมเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป และขอความกรุณาท่านส่งแบบสอบถามกลับถึงดิฉัน **ภายในวันศุกร์ที่ 18 ธันวาคม 2563** ตามที่อยู่ในช่องเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง

นางสาวมยุรี รินศรี นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. ตำแหน่ง
 - ผู้บริหารโรงเรียน
 - ครูผู้สอน
2. ระดับการศึกษา
 - ปริญญาตรี
 - ปริญญาโทขึ้นไป
3. ประสบการณ์
 - ต่ำกว่า 5 ปี
 - ตั้งแต่ 6-10 ปี
 - 11 ปีขึ้นไป

**ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 12 ด้าน**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลำปาง เขต 3	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0	ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนดำเนินงาน การบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องระดับภาวะผู้นำ 5 หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นว่า
ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ ในระดับ
การบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 อยู่ใน
ระดับมากที่สุด

ข้อ	ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1) ดานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา						
1.	โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนจัดทำหลักสูตรอย่างเป็นระบบ					
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนจัดทำหลักสูตร โดยผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น					
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการในด้านการวิเคราะห์หลักสูตร					
4.	โรงเรียนมีการดำเนินการทดลองใช้หลักสูตร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดทำหลักสูตร					
5.	โรงเรียนมีการดำเนินการวิจัยติดตามประเมินผลการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
6.	โรงเรียนมีการดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตร					
7.	โรงเรียนมีการดำเนินการสรุปผลและปรับปรุงหลักสูตร					
2) ดานการพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
8.	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหา สาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
9.	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน					
10.	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนทำโครงการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน					
11.	โรงเรียนมีการดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนของครู					
12.	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้					

ข้อ	ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
3) ด้านการวัดผล และประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน						
13	โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนดเกณฑ์เครื่องมือวัดผลประเมินผล กิจกรรมและการจัดการเรียนรู้ มีการดำเนินการกำหนดเกณฑ์ เครื่องมือวัดผลความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน					
14	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหาเครื่องมือ และเอกสารการวัด และประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้					
15	โรงเรียนมีการดำเนินการมอบหมายหน้าที่ในการวัด และประเมินผล การรายงานผลการเรียน การวัด และประเมินผล ครูอย่างชัดเจน					
16	โรงเรียนมีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวัด และประเมินผล					
17	โรงเรียนมีการดำเนินการนำผลการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน					
4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
18	โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนดนโยบายและแนวทางในการใช้ งานวิจัยอย่างเป็นระบบ					
19	โรงเรียนมีการดำเนินการวิจัยเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เหมาะสม					
20	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำวิจัยเพื่อปรับปรุงการจัด กระบวนการเรียนรู้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้อง ทางการศึกษา					
21	โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้ เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ					
22	โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้มีประสิทธิผลด้วยกระบวนการวิจัย					

ข้อ	ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
23	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเครือข่ายในการวิจัย การจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน					
5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
24	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหา จัดให้มีสื่อการเรียนรู้ ในการส่งเสริม และสนับสนุนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
25	โรงเรียนมีการดำเนินการผลิตสื่อ อุปกรณ์และนวัตกรรม การเรียนรู้ เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน					
26	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างศูนย์สื่อการเรียนรู้เพื่อให้บริการ และสนับสนุนการเรียนรู้					
27	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำระบบสารสนเทศการเรียนรู้					
28	โรงเรียนมีการดำเนินการประเมินผลการใช้และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนรู้ในโรงเรียน					
6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้						
29	โรงเรียนมีการดำเนินการสำรวจ จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา					
30	โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผน การจัดระบบแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน					
31	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำข้อมูลเอกสารเผยแพร่ที่เกี่ยวข้อง กับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น					
32	โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนา และส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้ แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง ในการจัดการเรียนรู้					
33	โรงเรียนมีการดำเนินการบันทึก สรุปผล และประเมินผลการใช้ แหล่งเรียนรู้					

ข้อ	ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
7) ดานการนิเทศการศึกษา						
34	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ					
35	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศ การช่วยเหลือ					
36	โรงเรียนมีการดำเนินการร่วมมือกับครู บุคลากรในด้านการจัดการศึกษา ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนของครู ให้มีคุณภาพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
37	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นไปอย่างถูกต้อง และเหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวของผู้เรียนเอง					
38	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดระบบการนิเทศให้มีความเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา					
8) ดานการแนะแนวการศึกษา						
39	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดระบบงานด้านการแนะแนวการศึกษาอย่างชัดเจน					
40	โรงเรียนมีการดำเนินการช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมชี้แนะให้ความช่วยเหลือนักเรียนให้มีความเท่าเทียมกัน					
41	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเสริม พัฒนาให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง ค้นพบศักยภาพ ความสามารถของตนเอง					
42	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ					
43	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาครูในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว					
44	โรงเรียนมีการดำเนินการคัดเลือกครูแนะแนว ในการดำเนินงานด้านการแนะแนวแก่นักเรียน					
45	โรงเรียนมีการดำเนินการดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามในการดำเนินงานด้านการแนะแนว					

ข้อ	ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
46	โรงเรียนมีการดำเนินการสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ					
9) ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
47	โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ					
48	โรงเรียนมีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
49	โรงเรียนมีการดำเนินการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
50	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำแนวปฏิบัติ คู่มือในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
51	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา					
52	โรงเรียนมีการดำเนินการสำรวจความต้องการของชุมชน โรงเรียนและนักเรียนในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
53	โรงเรียนมีการดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก					
54	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี					
10) ด้านการส่งเสริมความรู้อานวิชาการแก่ชุมชน สังคม						
55	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น					

ข้อ	ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
56	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนในด้าน การรณรงค์ ป้องกัน ในด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน ความร่วมมือ ในด้านการต่อต้านยาเสพติด และความปลอดภัยในชุมชน					
57	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดอบรมส่งเสริมความรู้ด้านทักษะ วิชาการ					
58	โรงเรียนมีการดำเนินการสนับสนุน ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ					
59	โรงเรียนมีการดำเนินการเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการ มาให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น					
60	โรงเรียนมีการดำเนินการสนับสนุนให้มีการพัฒนาชุมชน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ					
11) ดานการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา						
61	โรงเรียนมีการดำเนินการประสานความร่วมมือในงานวิชาการ กับสถานศึกษาอื่น ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อพัฒนางานวิชาการ					
62	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น ทั้งภายในและต่างประเทศ ที่เหมาะสม					
63	โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนร่วมกับสถานศึกษาอื่น ๆ ในการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียน					
64	โรงเรียนมีการดำเนินการให้บริการด้านวิชาการที่เชื่อมโยง หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร					
65	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมประสานความร่วมมือ กับชุมชน เพื่อส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรมอันดี					
66	โรงเรียนมีการดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา					
67	โรงเรียนมีการดำเนินการให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					

ข้อ	ระดับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธการ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						
68	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัวยุทธการ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา					
69	โรงเรียนมีการดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษา การบริหารงานวิชาการ					
70	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการ					
71	โรงเรียนมีการดำเนินการเพิ่มความพร้อมด้านวิชาการให้แก่บุคคล ครอบครัวยุทธการ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
72	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ สูงสุด					
73	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา กับหน่วยงานหรือสถาบันอื่น					

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 12 ด้าน

คำชี้แจง โปรดเขียนปัญหา ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยแบ่ง
ออกเป็น 12 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

8. ด้านการแนะแนวการศึกษา

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ปัญหา

.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์สำหรับการตอบแบบสอบถาม

นางสาวมยุรี รินศรี

ภาคผนวก ค การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

คำชี้แจง

แบบสอบถามการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 รวม 12 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว การศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สังคม ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษา โดยผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับในการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยเป็นภาพรวม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ในการตรวจสอบเครื่องมือของการค้นคว้าอิสระ โดยมีความหมายดังนี้

+ 1 หมายถึง เนื้อหาสอดคล้อง ถูกต้องและเหมาะสม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

- 1 หมายถึง ข้อความ เนื้อหา ไม่สอดคล้องและไม่เหมาะสม

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในครั้งนี้

(นางสาวมยุรี รินศรี)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

ข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ประกอบด้วย ข้อคำถาม 12 ด้าน

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		+1	0	-1			
1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา							
1.	โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผน จัดทำหลักสูตรอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
2.	โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผน จัดทำหลักสูตร โดยผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็น	+1	0	+1	2	0.67	สอดคล้อง
3.	โรงเรียนมีการดำเนินการ ในด้านการวิเคราะห์หลักสูตร	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
4.	โรงเรียนมีการดำเนินการทดลองใช้ หลักสูตร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในการจัดทำหลักสูตร	0	+1	+1	2	0.67	สอดคล้อง
5.	โรงเรียนมีการดำเนินการวิจัยติดตาม ประเมินผลการจัดการหลักสูตร สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
6.	โรงเรียนมีการดำเนินการประเมินผล การใช้หลักสูตร	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
7.	โรงเรียนมีการดำเนินการสรุปผล และปรับปรุงหลักสูตร	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้							
8.	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครู จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตาม เนื้อหา สาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ ที่	ขอคำถาม	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		+1	0	-1			
9	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
10	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนทำโครงงานโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
11	โรงเรียนมีการดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนของครู	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
12	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับและเห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
3) ดานการวัดผล และประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน							
13	โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนดเกณฑ์เครื่องมือวัดผลประเมินผลกิจกรรมและการจัดการเรียนรู้ มีการดำเนินการกำหนดเกณฑ์เครื่องมือวัดผลความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ขอ ที่	ขอคำถาม	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		+1	0	-1			
14	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหา เครื่องมือ และเอกสารการวัด และ ประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
15	โรงเรียนมีการดำเนินการมอบหมาย หน้าที่ในการวัด และประเมินผล การ รายงานผลการเรียน การวัด และ ประเมินผลครูอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
16	โรงเรียนมีการดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับการวัด และประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
17	โรงเรียนมีการดำเนินการนำผลการ วัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
4) ดานการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา							
18	โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนด นโยบายและแนวทางในการใช้งานวิจัย อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
19	โรงเรียนมีการดำเนินการวิจัยเพื่อจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
20	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำวิจัย เพื่อปรับปรุงการจัดกระบวนการ เรียนรู้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้และกระบวนการ ทำงานของนักเรียน ครู และ ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ขอ ที่	ขอคำถาม	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		+1	0	-1			
21	โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาครู และนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการ ปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
22	โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนา คุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิผล ด้วยกระบวนการวิจัย	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
23	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้าง เครือข่ายในการวิจัย การจัดการ เรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่าง โรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
24	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหา จัดให้ มีสื่อการเรียนรู้ ในการส่งเสริม และสนับสนุนด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
25	โรงเรียนมีการดำเนินการผลิตสื่อ อุปกรณ์และนวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
26	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างศูนย์ สื่อการเรียนรู้เพื่อให้บริการ และสนับสนุนการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
27	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำระบบ สารสนเทศการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
28	โรงเรียนมีการดำเนินการประเมินผล การใช้และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการเรียนรู้ในโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ขอ ที่	ขอคำถาม	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		+1	0	-1			
6) ดานการพัฒนาแหล่งเรียนรู้							
29	โรงเรียนมีการดำเนินการสำรวจ จัดตั้ง แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
30	โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผน การจัดระบบแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้เอื้อ ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
31	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำข้อมูล เอกสารเผยแพร่ที่เกี่ยวข้องกับแหล่ง เรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
32	โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนา และส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่ง เรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งใน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขต พื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา ไกลเคียงในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
33	โรงเรียนมีการดำเนินการบันทึก สรุปผล และประเมินผลการใช้แหล่ง เรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
7) ดานการนิเทศการศึกษา							
34	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดการนิเทศ ภายในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
35	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความ ตระหนักให้แก่ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องให้ เข้าใจกระบวนการนิเทศ การ ช่วยเหลือ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ขอ ที่	ขอคำถาม	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		+1	0	-1			
36	โรงเรียนมีการดำเนินการร่วมมือกับครูบุคลากรในด้านการจัดการศึกษาปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนของครู ให้มีคุณภาพ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
37	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวของผู้เรียนเอง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
38	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดระบบการนิเทศให้มีความเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
8) ดานการแนะแนวการศึกษา							
39	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดระบบงานด้านการแนะแนวการศึกษาอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
40	โรงเรียนมีการดำเนินการช่วยเหลือสนับสนุน ส่งเสริมชี้แนะให้ความช่วยเหลือนักเรียนให้มีความเท่าเทียมกัน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
41	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเสริมพัฒนาให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง ค้นพบศักยภาพ ความสามารถของตนเอง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ขอ ที่	ขอคำถาม	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		+1	0	-1			
42	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
43	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาครูในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
44	โรงเรียนมีการดำเนินการคัดเลือกครูแนะแนว ในการดำเนินงานด้านการแนะแนวแก่นักเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
45	โรงเรียนมีการดำเนินการดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม ในการดำเนินงานด้านการแนะแนว	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
46	โรงเรียนมีการดำเนินการสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
9) ดานการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา							
47	โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
48	โรงเรียนมีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
49	โรงเรียนมีการดำเนินการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ขอ ที่	ขอคำถาม	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		+1	0	-1			
50	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำ แนวปฏิบัติ คู่มือในการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
51	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดระบบ ข้อมูลสารสนเทศ มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
52	โรงเรียนมีการดำเนินการสำรวจ ความต้องการของชุมชน โรงเรียน และ นักเรียนในการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
53	โรงเรียนมีการดำเนินการประเมิน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับ การประเมินคุณภาพภายนอก	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
54	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำ รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
55	โรงเรียนมีการดำเนินการจัด กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ขอ ที่	ขอคำถาม	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		+1	0	-1			
56	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนในด้านการรณรงค์ ป้องกัน ในด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน ความร่วมมือในด้านการต่อต้านยาเสพติด และความปลอดภัยในชุมชน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
57	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดอบรมส่งเสริมความรู้ด้านทักษะวิชาการ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
58	โรงเรียนมีการดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
59	โรงเรียนมีการดำเนินการเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการมาให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
60	โรงเรียนมีการดำเนินการสนับสนุนให้มีการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
11) ดานการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา							
61	โรงเรียนมีการดำเนินการประสานความร่วมมือในงานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อพัฒนางานวิชาการ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
62	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น ทั้งภายในและต่างประเทศ ที่เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ขอ ที่	ขอคำถาม	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		+1	0	-1			
63	โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผน ร่วมกับสถานศึกษาอื่น ๆ ในการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
64	โรงเรียนมีการดำเนินการให้บริการ ด้านวิชาการที่เชื่อมโยงหรือ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
65	โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรม ประสานความร่วมมือกับชุมชน เพื่อส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรมอันดี	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
66	โรงเรียนมีการดำเนินการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
67	โรงเรียนมีการดำเนินการให้ความ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
12) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา							
68	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
69	โรงเรียนมีการดำเนินการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในการจัดการศึกษา การบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ขอ ที่	ขอคำถาม	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		+1	0	-1			
70	โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
71	โรงเรียนมีการดำเนินการเพิ่มความพร้อมด้านวิชาการให้แก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
72	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
73	โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา กับหน่วยงานหรือสถาบันอื่น	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability)

การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค(Cronbach)

Case Processing Summary

	N	%
Cases Valid	30	100.0
Excluded ^a	0	.0
Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.995	.995	73

Item-Total Statistics

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1. โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนจัดทำหลักสูตรอย่างเป็นระบบ	304.97	2771.757	.847	.995
2. โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนจัดทำหลักสูตร โดยผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	305.17	2775.178	.833	.995
3. โรงเรียนมีการดำเนินการในด้านการวิเคราะห์หลักสูตร	304.97	2769.275	.874	.995
4. โรงเรียนมีการดำเนินการทดลองใช้หลักสูตร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดทำหลักสูตร	305.17	2770.695	.844	.995
5. โรงเรียนมีการดำเนินการวิจัยติดตามประเมินผลการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	305.30	2772.355	.853	.995
6. โรงเรียนมีการดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตร	305.13	2769.430	.844	.995
7. โรงเรียนมีการดำเนินการสรุปผลและปรับปรุงหลักสูตร	305.00	2769.310	.881	.995
8. โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหา สาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	304.97	2787.551	.790	.995

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
9. โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน	305.00	2784.000	.796	.995
10. โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริม การเรียนรู้ โดยให้นักเรียนทำโครงการ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน	305.20	2778.028	.816	.995
11. โรงเรียนมีการดำเนินการนิเทศ การเรียนการสอนของครู	304.90	2780.231	.869	.995
12. โรงเรียนมีการดำเนินการจัด กิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิด การยอมรับ และเห็นคุณค่าของกระบวนการเรียนรู้	304.63	2793.344	.825	.995
13. โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนด เกณฑ์เครื่องมือวัดผลประเมินผล กิจกรรมและการจัดการเรียนรู้ มีการดำเนินการกำหนดเกณฑ์ เครื่องมือวัดผลความก้าวหน้า ในการเรียนรู้ของผู้เรียน	305.03	2782.309	.878	.995

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
14. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหาเครื่องมือ และเอกสารการวัด และประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้	305.00	2795.931	.692	.995
15. โรงเรียนมีการดำเนินการมอบหมายหน้าที่ในการวัด และประเมินผลการรายงานผลการเรียน การวัด และประเมินผลครูอย่างชัดเจน	304.83	2793.316	.800	.995
16. โรงเรียนมีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวัด และประเมินผล	304.93	2794.133	.747	.995
17. โรงเรียนมีการดำเนินการนำผลการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	304.90	2794.093	.797	.995
18. โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนดนโยบายและแนวทางในการใช้งานวิจัยอย่างเป็นระบบ	305.23	2802.047	.723	.995
19. โรงเรียนมีการดำเนินการวิจัยเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม	305.20	2803.407	.678	.995
20. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำวิจัยเพื่อปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา	305.30	2806.700	.650	.995

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item–Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
21. โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาครู และนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ	305.13	2787.913	.798	.995
22. โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ด้วยกระบวนการวิจัย	305.27	2775.168	.887	.995
23. โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเครือข่ายในการวิจัย การจัดการเรียนรู้ ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน	305.33	2775.954	.763	.995
24. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดหา จัดให้มีสื่อการเรียนรู้ ในการส่งเสริม และสนับสนุนด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	304.93	2784.133	.826	.995
25. โรงเรียนมีการดำเนินการผลิตสื่อ อุปกรณ์และนวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน	305.00	2767.241	.904	.995
26. โรงเรียนมีการดำเนินการสร้าง ศูนย์สื่อการเรียนรู้เพื่อให้บริการ และสนับสนุนการเรียนรู้	305.07	2762.823	.858	.995
27. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้	305.13	2760.740	.899	.995
28. โรงเรียนมีการดำเนินการ ประเมินผลการใช้และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนรู้ ในโรงเรียน	305.13	2764.051	.901	.995

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
29. โรงเรียนมีการดำเนินการสำรวจจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	305.13	2785.154	.833	.995
30. โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนการจัดระบบแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	305.17	2769.730	.894	.995
31. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำข้อมูลเอกสารเผยแพร่ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	305.27	2771.789	.806	.995
32. โรงเรียนมีการดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียงในการจัดการเรียนรู้	305.10	2784.300	.883	.995
33. โรงเรียนมีการดำเนินการบันทึกสรุปผล และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้	305.13	2785.085	.834	.995
34. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ	305.00	2765.310	.925	.995
35. โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความตระหนักให้แก่ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศการช่วยเหลือ	305.07	2766.961	.927	.995

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
36. โรงเรียนมีการดำเนินการร่วมมือกับครู บุคลากรในด้านการจัดการศึกษา ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนของครู ให้มีคุณภาพ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	305.07	2766.685	.888	.995
37. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นไปอย่างถูกต้อง และเหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวของผู้เรียนเอง	305.13	2769.154	.929	.995
38. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดระบบการนิเทศให้มีความเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	305.03	2765.826	.929	.995
39. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดระบบงานด้านการแนะแนวการศึกษาอย่างชัดเจน	305.20	2766.097	.870	.995
40. โรงเรียนมีการดำเนินการช่วยเหลือสนับสนุน ส่งเสริมชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนให้มีความเท่าเทียมกัน	304.93	2783.306	.790	.995
41. โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเสริมพัฒนาให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง ค้นพบศักยภาพ ความสามารถของตนเอง	304.93	2783.375	.789	.995

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
42. โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ	304.90	2780.369	.820	.995
43. โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาครูในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว	305.13	2773.499	.838	.995
44. โรงเรียนมีการดำเนินการคัดเลือกครูแนะแนว ในการดำเนินงานด้านการแนะแนวแก่นักเรียน	305.17	2775.523	.759	.995
45. โรงเรียนมีการดำเนินการดูแลกำกับ นิเทศ ติดตาม ในการทำงานด้านการแนะแนว	305.10	2773.059	.830	.995
46. โรงเรียนมีการดำเนินการสนับสนุนการทำงานแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ	305.07	2777.168	.812	.995
47. โรงเรียนมีการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ	305.17	2770.971	.841	.995
48. โรงเรียนมีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	305.07	2764.547	.954	.995
49. โรงเรียนมีการดำเนินการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	305.00	2763.448	.946	.995

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
50. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำแนวปฏิบัติ คู่มือในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	305.07	2765.030	.949	.995
51. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	304.97	2763.344	.939	.995
52. โรงเรียนมีการดำเนินการสำรวจความต้องการของชุมชน โรงเรียน และนักเรียนในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	305.00	2764.552	.933	.995
53. โรงเรียนมีการดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก	304.93	2764.547	.920	.995
54. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี	304.83	2777.040	.853	.995
55. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น	305.13	2760.189	.905	.995

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item–Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
56. โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ในด้านการรณรงค์ ป้องกัน ในด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน ความร่วมมือในด้านการต่อต้าน ยาเสพติด และความปลอดภัย ในชุมชน	305.03	2767.757	.907	.995
57. โรงเรียนมีการดำเนินการจัด อบรมส่งเสริมความรู้ด้านทักษะ วิชาการ	305.10	2767.679	.931	.995
58. โรงเรียนมีการดำเนินการ สนับสนุน ส่งเสริมการแสวงหา ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารสารสนเทศ	305.13	2767.706	.901	.995
59. โรงเรียนมีการดำเนินการ เลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการ มาให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญา ท้องถิ่น	305.13	2761.016	.933	.995
60. โรงเรียนมีการดำเนินการ สนับสนุนให้มีการพัฒนาชุมชนให้ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและ ความต้องการ	305.17	2759.247	.927	.995
61. โรงเรียนมีการดำเนินการ ประสานความร่วมมือในงาน วิชาการกับสถานศึกษาอื่น ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อพัฒนางานวิชาการ	305.03	2760.033	.912	.995

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item–Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
62. โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่นทั้งภายในและต่างประเทศที่เหมาะสม	305.10	2762.576	.905	.995
63. โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนร่วมกับสถานศึกษาอื่น ๆ ในการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียน	304.97	2760.585	.892	.995
64. โรงเรียนมีการดำเนินการให้บริการด้านวิชาการที่เชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร	305.13	2763.361	.909	.995
65. โรงเรียนมีการดำเนินการจัดกิจกรรมประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมอันดี	304.97	2762.447	.873	.995
66. โรงเรียนมีการดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษ	304.73	2793.444	.801	.995
67. โรงเรียนมีการดำเนินการให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	305.03	2758.792	.924	.995

ข้อคำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item–Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
68. โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์การ หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา	305.13	2770.051	.876	.995
69. โรงเรียนมีการดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษา การบริหารงานวิชาการ	305.13	2768.189	.896	.995
70. โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการ	305.13	2768.120	.941	.995
71. โรงเรียนมีการดำเนินการเพิ่มความพร้อมด้านวิชาการให้แก่บุคคล ครอบครั้ว องค์การ หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา	305.07	2767.926	.916	.995
72. โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด	305.00	2769.034	.884	.995
73. โรงเรียนมีการดำเนินการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา กับหน่วยงาน หรือสถาบันอื่น	305.07	2765.995	.938	.995

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	มยุรี รินศรี
วัน เดือน ปี เกิด	2 สิงหาคม 2532
สถานที่เกิด	จังหวัดลำปาง
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2555 ศศ.บ. (ภาษาไทย), มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก
ที่อยู่ปัจจุบัน	369 หมู่ 2 ตำบลปงแสนทอง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 52100
ผลงานตีพิมพ์	มยุรี รินศรี และสุนทร คล้ายอ่ำ (ผู้บรรยาย). (24 เมษายน 2564). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3. ใน การประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 7 (หน้า 394-409). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

